

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

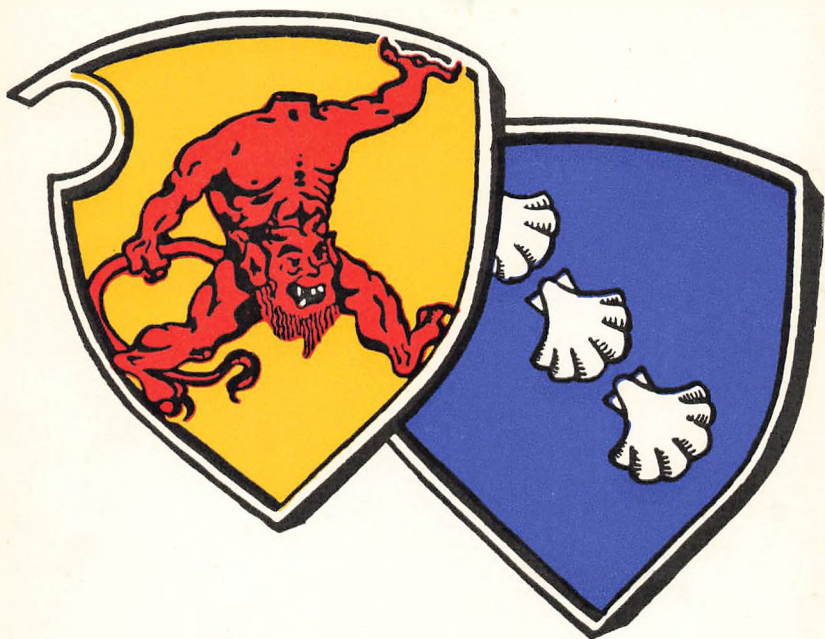
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT
FOR HERLUFSHOLM
1960

Statens pædagogiske Studiesamling
København

ÅRSSKRIFT
FOR HERLUFSHOLM
1960

NÆSTVED
A/S Næstved Tidendes Bogtrykkeri
1960

(Efter portræt af maleren H. C. Bärenholdt).

Rektor Olaf Friis-Hansen

* 28. januar 1894 — † 13. marts 1960

Ved rektor Friis-Hansens død

Herlufsholms forstander, baron *Axel Reedtz-Thott*, udtalte følgende mindeord:

Budskabet om rektor *Friis-Hansens* død berører alle os, der er knyttet til Herlufsholm, meget dybt. Da han kom til Herlufsholm i 1934, var jeg elev på skolen. Meget hurtigt blev for mit vedkommende forbindelsen til rektor knyttet nær. En af de nye og gode tanker, som rektor indførte, var oprettelsen af præfeksystemet. Sammen med andre blev jeg blandt de første, der blev udset til denne opgave, og det gjorde, at jeg allerede dengang lærte ham nærmere at kende. Og det har fortsat siden. Derfor er det en så dyb personlig sorg for mig, at han ikke er mere.

Igennem de mange år, der blev ham beskåret som rektor på Herlufsholm, stod han som den myndige, udpræget ansvarsbevidste og virksomme leder af skolen. Det Herlufsholm, der er i dag, står i så høj og smuk en grad som udtryk for hans personlige indsats — som hans værk. En ener på sin vis, selvstændig, som han var, men så meget mere tomt føles det derfor, når han ikke er mere. Og hans enestående interesse for den enkelte. Bedre end nogen anden rektor kendte han *alle* drenge paa skolen, også deres hjem og forældre, deres personlige forhold og vilkår, og hans omsorg gik videre til alle andre på Herlufsholm. Og han var sjælen i hele det store program, som ikke mindst i de senere år blev taget op. Meget nåede han at se fuldført, mens andet er under løsning. Alt dette vil til sene tider stå som minder om hans rektorgerning og vidnesbyrd om hans værk.

Formanden for Herlovianersamfundet, departementschef *Erik Dreyer*, skrev i sine mindeord:

Meddelelsen om, at Herlufsholms rektor *Olaf Friis-Hansen* er død i nat, kommer som et chock for gamle herlovianere og alle venner af Herlufsholm.

De af os gamle herlovianere, der kom rektor nært ind på livet og kom til at holde af ham, fik et venskabsforhold til ham, vil føle det som en stor personlig sorg.

Han gav Herlufsholm alle sine kræfter. Han var — sammen med forstanderen — sjælen i alt det, der i de sidste ti år i det ydre er sket på Herlufsholm med fornyelser, ombygninger osv. Han påtog sig dette omfattende arbejde, en meget større byrde end man med rimelighed kunne vente af rektor. Han skånedes aldrig sig selv og det har uden tvivl medvirket til, at hans modstandskraft var svækket, da den sidste alvorlige sygdom satte ind.

Vi mindes rektors karakterfaste holdning under besættelsestidens år — af så uvurderlig betydning netop på en kostskole som Herlufsholm og for alle dens disciple.

Og vi mindes med stor taknemmelighed den gæstfrihed, som rektor og fru *Friis-Hansen* til hver en tid viste os gamle herlovianere, når vi kom ned til vort gamle fosterhjem. Hjemmets døre stod altid åbne for os, og vi følte os hjemme dér.

En rektors gerning i et så lille og på sin vis isoleret samfund som Herlufsholm vil under dagligdagens arbejde altid være udsat for en vis kritisk vurdering og forskellige meninger vil gøre sig gældende. Men jeg er sikker på, at ved hans død vil alle sænke kården for ham i dyb taknemlighed og respekt, fordi han i sin rektortid, 26 år, gav Herlufsholm alt hvad han formåede.

Vi gamle herlovianere vil mindes Friis-Hansen og vil ære hans minde.

Lektor *Borelli-Møller*, der er ældste lærer på Herlufsholm, og som har ledet skolevirket under rektor Friis-Hansens sygdom, udtalte:

Så lang rektor Friis-Hansens arbejdsdag blev og så virksom, han var til det sidste, vil han have og bevare sin smukke plads i Herlufsholms historie. Han var selv med til at skrive historie på dette sted — i skolens indre som i dens ydre ramme. Så mange virksomme kræfter, han ejede i sig, var der een, som gik forrest — det var kærligheden til Herlufsholm og dens disciple. Hans mål og hans stræben var, at Herlufsholm for dem blev et hjem, hvor de følte sig hjemme, med livets spørgsmål, med opdragelse og uddannelse. Derfor satte han sine kræfter ind på at forbedre og udvikle skolen, i undervisningen som i dagliglivets udfoldelse. Hans omhu og omsorg rakte vidt. Ligeså hans frisind overfor disciplene, hvor bl. a. præfeksystemets indførelse skal nævnes, og overfor lærerne, som han lod udfolde sig med deres personlige præg og under ansvar.

På Herlufsholm føler vi sorgen og tabet — af manden, der var sat forrest, og som evnede at gå foran. Skolens trivsel og anseelse var hans ledemotiv.

Redaktør *Asger Olsen* skrev i Næstved Tidende:

Selv var rektor *Friis-Hansen* ikke herlovianer i den forstand, at han i sine drengeår havde haft sin skolegang på Herlufsholm. Den havde han på Katedralskolen i Odense. Men siden fik han sin skoletid på Herlufsholm. Den blev hans manddomsgerning og livsværket for ham. I sind som i gerning blev han herlovianer frem for nogen. *Heis* er ordet, hvormed man på Herlufsholm kalder og forbinder rektor. *Heis* er et hædersnavn — og mere end dette. *Heis* betyder førstemanden. Han var det i sit skolevirke — han var det også som herlovianer. Udelt og uskrømtet var hans kærlighed til Herlufsholm — til stedet, drengene og andre, der hører til, til livet på denne skole, som han var med til at forme, og til traditionerne, som de binder og forbinder. Disse sine følelser førte han sine mange, smukke vidnesbyrd om for sin egen tid. Han førte dem også tilbage med ærbødighed for de mål, som Herluf Trolle og Birgitte Gøye havde sat for Herlufsholm udfra deres kristelige og nationale livsline. Beviserne har foreligget igennem de mere end 25 år, hvor han fik sit virke på Herlufsholm. De føles i dag så stærkt som nogensinde — i dag, hvor rektor Friis-Hansen ikke er mere . . .

Kunstmaler Albert Svensen

* 19.—10.—1889. † 3.—10.—59.

Lige efter middagsbordet den 3. oktober samledes hele skolen i vestibulen, hvor lektor *Juel Møller* i rektors fraværelse sagde følgende:

Albert Svensen er død. Og dermed har nogle af os mistet en god og trofast ven, og vi hørere en god og trofast kollega. Og skolen har mistet en inspirerende lærer – ikke blot i tegning, men i kunst. Han lærte jer at *se* på en ting eller et stykke natur. Noget om farver og om form, så jeres omgivelser blev rigere og dybere for jer. Han ville lære jer at opfatte nogle af livets skønne ting.

Hans måde var: at lade jer selv arbejde og finde frem til det rigtige, bare ved at sætte jer på sporet.

Bundærlig og ubestikkelig var han på dette som på andre områder. Kraftig i sin dom og sit udtryk, uden respekt for den, der luskede sig fra sit arbejde.

For han kendte sit fag og dets midler; vidste hvad der kunne forlanges og hvordan det kunne gøres – gammel håndværker, som han *også* var.

Når vi mødes her, midt på arbejdspladsen, er det ganske i Albert Svensens ånd: ingen højtidelighed for hans skyld!

Men vi vil tænke på ham nu i taknemlighed og ærbødighed og hædre ham ved et øjebliks stilhed.

Ære være hans minde.

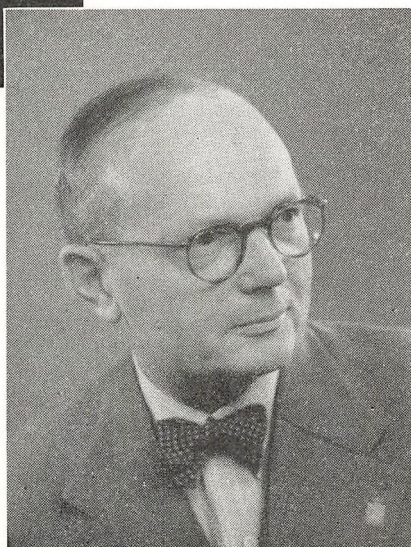
Skolens ældste hører, lektor *Borelli-Møller*, skriver:

Albert Svensen, der blev født i Vejlø, kom efter sin konfirmation i malerlære. Efter endt uddannelse rejste han, på professionens vegne, rundt i Tyskland, Frankrig, Schweiz og Italien. I 1916 kom han på Kunstakademiet og allerede i 1917 debuterede han på Charlottenborgs forårsudstilling. I sin bog om Albert Svensen skriver O. V. Borch: »Han er udpræget Sjællands maler. Han har et stort og helt anlagt blik for naturens stemning, en umiddelbar modtagelighed og sans for lysets glans og fortoninger, der i hans betydeligste arbejder giver sig fyldigt udslag i en ren og overbevisende kolorit. Lys og harmonisk er hans kunst, alt det ru, bidende og urolige er ham imod. Hans arbejder afslører en varm tilbødder af naturen i dens karske friskhed, af himlens skinnende renhed og dagslysets klarhed. Der er ikke svig i hans ting« – – – »Albert Svensens personlighed er synonym med hans renfærdige, stringente kunst.«

Den 1. januar 1925 blev han tegnelærer på Herlufsholm, og her har han åbnet disciplenens øjne for alt det skønne i naturen; mange af de smukke discipelarbejder, der fremkom i tidens løb, var tydeligt inspirerede af Albert Svensen.

Fra 1956 blev han tillige lærer i sløjd. Hans fremragende praktiske evner og store idérigdom kom her til god nytte, hvilket bl. a. viste sig ved disciplenens juleudstilling, hvor et væld af smukke ting i træ, jern, emaille m. m. imponerede alle. Ikke alene skolen drog nytte af hans gode farvesans, men også hos familierne var han en hyppig rådgiver. Overalt var han en velset gæst, og man følte sig altid godt tilpas i hans selskab.

Han, i hvem der ikke fandtes svig, var som den lyse lune danske sommer, og han vil blive savnet på Herlufsholm.

Rektor- og hørerjubilæum på Herlufsholm

15. august 1959

Ved en festmiddag om aftenen for jubilarerne holdt forstanderen, greve *Ernst Moltke*, følgende tale:

På skolens vegne byder jeg alle velkommen til dette festlige samvær. Festen er tredobbelt —: Lektorerne Borelli-Møller og Juel Møller har — med ringe forskel i ansættelsesdatoen — virket ved skolen i 40 år; og rektor Friis-Hansen ansattes på Herlufsholm ved skoleårets begyndelse for 25 år siden.

Skolen skylder begge de to lektorer megen tak for denne deres troskab overfor den gamle kostskole; og hvis deres jubilæumsdag var mere kendt, end den er, ville talløse gamle herlovanere utvivlsomt overfor dem begge give udtryk for stor taknemmelighed imod dem — ikke blot for kundskabsmeddelelse i skoletiden, men for hele deres færd overfor dem den gang, men også i tiden derefter. I denne henseende er de to jubilarer ens stillede, selv om deres personligheder og deres opgaver her på skolen er vidt forskellige.

Lektor *Borelli-Møller!* Tak for Deres mangeårige gerning hernede på både det faglige og det pædagogiske område! Selv er jeg temmelig ukyndig i Deres fag, men jeg ved adskilligt om, hvad Deres undervisning har betydet. Jeg ved mere: De har været en *tålmodig* mand. År efter år har De undervist et stadigt stigende elevtal i fysik under forhold, der var under al kritik — i lokaler oprindelig beregnede for et fåtal af elever — brugelige endnu i min egen skoletid, men alt, alt for små nu og på mange måder forældede. Men De har også været *fuld af energi* for at nå frem til bedre arbejdsforhold. Det lader sig ikke opgøre i timetal, *hvor* megen tid De har brugt til overvejelser og drøftelser angående et moderne fremtidigt fysikum, men nu mod slutningen af Deres arbejdsdag har De den store tilfredsstillelse at se resultatet af Deres anstrengelser: tilblivelsen af et sådant fysikum — vi sender her som så mange gange før vore taknemmelige tanker til kaptajn Emil Lassen og frue, der ved deres rundhændede donationer har muliggjort dette. Og det er glædeligt at tænke på, at De stadig har så meget af arbejdsdagen tilbage, at De får god tid til selv at virke under de nye forhold.

Lektor *Juel Møllers* og mit bekendtskab går længere tilbage end 40 år. Sammen gjorde vi tjeneste i Akademisk Skyttekorps, da krigen i 1914 udbrød — De var en fremmelig skytte — skytte nr. 1 — og havde allerede den gang det gode humør og den poetiske åre, som senere har været af uvurderlig betydning for skolen her, og som vil bevare Deres navn her på Herlufsholm langt ud i fremtiden: Dimissionskantaten, Fugleskydningssangen, Sangen til Nærten for blot at nævne nogle af Deres produkter — det har været lykkeligt og af ikke ringe værdi for skolen at have Dem ikke blot som faglærer, men som *maitre de plaisir* igennem alle disse år. Til min tak vil jeg føje min lykønskning for det så velfortjente ridderkors, som Hans Majestæt Kongen for få dage siden har benådet Dem med!

Rektor *Friis-Hansen*! Et 25 års jubilæum som rektor er vistnok meget sjældent — jeg erindrer knap nok, om det før har været oplevet på Herlufsholm! De kan se tilbage på en tjenestetid med et intenst virke under besværlige forhold. Stillingen som rektor på en kostskole vil vel altid stille store krav, men arbejdet og besværlighederne i Deres funktionstid har været meget potenserede ved besættelsestidens specielle problemer og den hæmning for fremskridt, som efterkrigstidens inflationsbølge rejste for Herlufsholm. De kom til Herlufsholm på et tidspunkt, hvor skolen både indadtil og udadtil trængte til en ansigtsløftning — der var brug for Deres enorme, dynamiske arbejdskraft, som førte Dem langt ud over de sædvanlige rektorale opgaver. Men aldrig skånedes De Dem selv — al Deres kraft var viet skolen.

Deres stilling er en udsat post — med mulighed for kritik fra mange sider — fra drengene, fra forældrene, fra gamle herloviaanere. Og samarbejdet med lærerkollegiet — ja, og vel også med skolens forstander — må jo næsten naturnødvendigt fra tid til anden medføre nogen friktion. Gennem alt har De kunnet bevare arbejdsmodet og arbejds-glæden.

Mere end nogen anden giver rektor skolen dens ansigt — bestemmer ved sin person og sit virke skolens omdømme. Man kan aflæse dette omdømme blandt andet ved det meget stærkt forøgede aspiranttal, der giver udtryk for de enkelte forældres tillid, og ved skolens almindelige omdømme, dens placering i samfundet. Om Herlufsholms høje standard i den almindelige bevidsthed er der ingen tvivl — det skyldes naturligvis mange samvirkende kræfter, men først og fremmest Deres indsats. Forøvrigt har De også haft en lykkelig evne og sans for at skabe publicity om skolen — og også derigennem skabt den det renommé, som den i dag er så lykkelig at have.

Uden forudgående forbindelse med skolen mødte De med forståelse for skolens stifters bærende tanker for Herlufsholms opgave og med sans for traditionerne på dette sted, men samtidig med en stærk villen til at modernisere skolen, at bringe den på højde med tidens krav, — helst skulle den ligge i topklasse undervisningsmæssigt og pædagogisk. Og det kristne, det nationale, skulle i overensstemmelse med stifternes ånd og tanke præge skolen og så vidt muligt dens ungdom.

Deres jubilæum falder på et lykkeligt tidspunkt: Så mange muligheder for fremskridt særlig i bygningsmæssig henseende er allerede virkeliggjort eller vil antagelig i en nær

fremtid blive det — takket være H. C. Sonnes og Emil Lassens og frues rundhåndede gaver og tilsagn. Ikke mindst af denne grund lykønsker jeg Dem på Deres jubilæumsdag.

Og så er vi mange, som med megen tak lader tankerne gå til Deres og Deres frues gæstfri hjem, hvor vi tilbragte så mange gode timer. Og selv takker jeg Dem for et trofast venskab gennem mange år.

I sin svartale til forstanderen takkede rektor for de anerkendende ord. Hvad forstanderen havde udtalt, dækkede hvad rektor havde stræbt efter, i hvor høj grad det var nået, måtte andre dømme om, men så høje mål nåedes kun ved et samarbejde af alle på Herlufsholm.

Rektor hyldede forstanderen, ikke blot som institution, men som et menneske, der med personlig venlighed altid havde været parat med en hurtig og forstående administration af sit embede.

Derefter berørte han den økonomiske situation, hvor stiftelsen i baron Rosenkrantz's tid var en rig institution, men krig og inflation havde forringet Stiftelsens midler betydeligt. Herlufsholm havde altid kunnet glæde sig over støtte og forståelse fra ministeriernes side og fra gamle herlovianere; ikke mindst fru og kaptajn Lassen sammen med bankier Sonne havde bragt skolen over et dødt punkt ved at skænke så store økonomiske midler til skolen, at vi bygningsmæssigt var blevet stærkt fornyet i de senere år. Dette var ikke alene en materiel hjælp, men endnu mere en moralsk, da det her igennem understregedes, at Herlufsholm havde en mission. Herlufsholm beviste derved, at det var andet og mere end mursten, paragraffer og traditioner, det var levende mennesker.

Rektor rettede en tak for godt samarbejde til lærerkollegiet og stiftelsens øvrige funktionærer og en speciel tak til de to kolleger, der i dag havde 40 års jubilæum: lektorerne Borelli-Møller og Juel Møller.

Det var jo sådan, at Herlufsholm stillede sine bestemte krav til den enkelte. Hønerede man dem, fik man sin del af løn og livsgoder, men gik man op i sit arbejde med kærlighed og interesse, fik man sit arbejde betalt med rige renter i form af tilfredshed og indre berigelse.

Det understregedes, at såvel lektor Borelli-Møller som lektor Juel Møller netop havde hørt til dem, der havde givet sig selv i rigt mål, både ved at have påtaget sig så mangeartede opgaver på skolen og ved at have løst dem på så fortrinlig vis, at de havde været med til at præge kommende generationer.

Sluttelig udbragte rektor et herlovianer-hurra for de to kolleger.

(Efter portræt af maleren Herman Vedel).

Forstander Ernst Greve Moltke

Det nye fysikum indviedes d. 30. januar 1960

Indvielsen overværedes af ministerielle embedsmænd og mange andre indbudte gæster, samt skolens lærere og funktionærer. Forstanderen udtalte ved den lejlighed:

Mine damer og herrer!

På Herlufsholm Stiftelses vegne byder jeg hele denne forsamling af prominente gæster hjertelig velkommen. Det nye fysikum, som vi — i parentes bemærket — jo ikke befinder os i nu, er, om De vil, dagens hovedperson. — Lad mig straks erkende, at 2 væsentlige mangler knytter sig til denne lille højtidelighed. Hovedpersonen, fysikum, er ikke helt færdig; men arbejdet er dog så langt fremskredet, at det er begrundet at holde en besigtigelse af det allerede i dag. Og den ene af de 2 andre virkelige, levende hovedpersoner, fru Lassen, som sammen med sin mand, kaptajn Lassen, rundhåndet har skænket så store midler til skolen, at man har kunnet skride til opgaven, er fraværende og kan kun på afstand modtage vor tak, der, som alle vil forstå, er så dybfølt og inderlig, at — i al fald jeg — næppe er i stand til at give den tilstrækkelig udtryk i ord. Men en stor og ganske uventet glæde er det, at kaptajn Lassen er kommet her i dag og på begges vegne kan modtage skolens tak. Og ægteparrets nærmeste er til vor glæde repræsenteret her ved godsejer Frants Lassen og frue og ved greve Bernstorff — hjertelig velkommen!

Lad mig begynde med at sige, at løsningen af denne opgave, et nyt fysikum, var nødvendig af flere grunde. Så langt det er muligt at se, deri tror jeg, alle vil give mig ret, vil fysikken komme til i verden af i dag og fremover at spille en fremtrædende rolle, også her i Danmark, og fysikken kender jo i øvrigt ikke til landegrænser. Som en nødvendig konsekvens heraf vil den også få en mere og mere fremskudt plads i undervisningen. Denne og rammen om den kan næsten ikke få for gode kår. Et fremstød på dette punkt ville vist i alle tilfælde have været nødvendigt for en skole som Herlufsholm, der gerne vil ligge på højeste plan med undervisningen, men i al fald er dette fremstød blevet tvingende nødvendigt ved det voksende antal af unge, der vælger at nå studentereksamen ad den matematisk-naturvidenskabelige vej. De hidtidige lokaler er både forældede og i enhver henseende utilstrækkelige. De var gode nok endnu omkring århundredskiftet for de forholdsvis få elever, hvorom det dengang drejede sig, og for en undervisning efter datidens fordringer, men bereder undervisningen af i dag de største vanskeligheder. En opgave som denne løses imidlertid ikke blot ved hjælp af penge, hvor betydningsfulde de end er. Sammenkomsten her i dag har da også sin motivering i trangen til at sige en kreds af myndigheder og personer tak for, hvad de hver især har bidraget, så vi er kommet så langt, som vi er. Den nødvendige materialebevilling, som i sig selv er en velvillighedsakt, blev det her dobbelt, fordi vi var så sent på det, og tilladelsen kunne ikke være opnået uden — endda meget — stor velvilje fra stats- og undervisningsministeriets side. Og fra boligministeriets for den sags skyld også. Jeg bringer disse ministerier og de 2 ministeriers herværende repræsentanter, departementschef Elkjær Larsen og depar-

tementschef Michelsen, min hjertelige tak for al forstående beredvillighed, og denne min tak gælder i fuldt mål også kontorchef i undervisningsministeriet, Mogensen, der — som så ofte før, har vist sig som en god ven af skolen. Betydningsfuld hjælp og værdifulde gaver er ydet også fra anden side. Fabrikant Lindberg har været en fremragende rådgiver og en god og glad giver af hele den elektriske installation. Jeg bringer Dem ved denne lejlighed skolens hjertelige tak for Deres store gave og Deres interesserede og værdifulde arbejde, og denne tak gælder naturligvis også Deres meget aktive hjælper, Klaus Årup. — Og Dem, grosserer Gottlieb, takker vi hjerteligt, fordi De har givet fliiser til det nye fysikum.

Der er en mand af vore egne rækker, lektor Borelli-Møller, som har spillet en fremtrædende rolle både som en stadig fremad drivende kraft for sagen i al almindelighed og ved sit indgående arbejde med sagens talløse detaljer. Den ved naturligvis bedst, hvor skoen trykker, som har den på. Og lektor Borelli-Møller har jo haft den på og har haft den længe på. Men det har for Dem, lektor Borelli-Møller, ikke vist sig i bare jammer over forholdene, men i et målbevidst dygtigt og udholdende arbejde for forbedrede forhold, i hvilke De har fået god støtte og mange gode råd hos lektorerne Hjerting og Henrichsen. Det må være en stor dag for Dem i dag. Tak for Deres arbejde. — Og endnu har jeg ikke nævnt 2 såre væsentlige personer: arkitekterne Langkilde og Ib Martin Jensen. Arkitekter har det jo meget besværligt, det er jeg ganske klar over, arkitekter er skabende, men skal under deres skabergerning stadig tage hensyn til bygherren, der atter må tænke på økonomien og på tilendebringelsen „in due time“ af byggeforetagendet. Til gengæld har de glæden ved, at bygningsværket frem i tiden taler om sine mestre. Måske har De til tider følt dette arbejde brydsomt; men forhåbentlig alligevel glædeligt! Her ved arbejdets snarlige afslutning bringer jeg Dem Stiftelsens tak for vel udført arbejde.

Man bør, siger man, ikke rose sine egne. Der må dog være undtagelser, i al fald må man have lov til at sige dem tak. Tak til økonomiinspektør Lundgren Beck, for hvem dette arbejde har været en yderligere belastning til et i forvejen krævende dagligt arbejde. Og hvad det i så mange henseender har krævet af arbejdsindsats fra rektors side på et område, der i bedste fald ligger i udkanten af de rektorale opgaver, kan jeg knapt overse, men jeg er alligevel nogenlunde på det rene med, hvor meget denne indsats har betydet, og at den må påkalde tak fra Stiftelsens side.

Naturligvis må denne dags begivenhed føles som en glæde for Stiftelsen og for mig selv, der nu står umiddelbart foran min afgang som forstander. Den samme glæde må føles med hensyn til de senere års begivenheder her på skolen på det bygningsmæssige område. Jeg tænker her særlig på Lassen-gården, — gennemført også af kaptajn Emil Lassen og frue, og på den grundsten — hvis jeg må kalde det sådan — til fremtidige byggearbejder, som H. C. Sonne har lagt ved sit i 1959 givne tilsagn om hertil at yde $\frac{1}{2}$ million kroner, efter at han i 1952 havde skænket skolen en fond på mellem 150 til 160.000 kroner til forskellige skoleformål. Disse ting vidner om 2 gamle herlovianeres kærlighed til deres gamle skole. Men i min forstandertid har gamle Herlovianere også i fællesskab på

forskellig måde støttet skolen. Gamle Herlovianeres Jubilæumsfond på 8.520 kroner skænkede skolen i 1951 som et frit dispositionsfond; for et par år siden modtog skolen fra gamle Herlovianere en båd til disciplene, og jeg gør mig næppe skyldig i nogen indiscretion ved her at udtrykke min glæde ved den tilslutning fra den seneste tid blandt gamle Herlovianere, som tanken har fået om ved midler fra disse at oprette en fond, der efter nærmere bestemmelse skal anvendes til skolens formål. Jeg har fået meddelelse om, at der ved et møde den 27. oktober f. å. er opnået almindelig tilslutning blandt gamle Herlovianere hertil. Der er god grund til at takke den kreds af gamle Herlovianere, der har været virksomme ved de forberende foranstaltninger. Særlig er der grund til at takke initiativtagerne, departementschef Dreyer og højesteretsassgfører Hjermin. Og så vil vi i øvrigt følge disse planer med de bedste ønsker for fremtiden.

Der er vist grund til ved denne lejlighed og i denne forbindelse at fremkomme med nogle ganske få retrospektive betragtninger over skolens økonomi i de sidste 24 år, de år, i hvilke jeg har været forstander.

Jeg forefandt ved min tiltrædelse som forstander i 1936 min forgænger, baron Rosenkrantz's resolution af 1935 om opførelse af en ny skolebygning. Det første budget, som blev mig forelagt, og på hvilket ingen ekstraordinære udgifter var opført, viste imidlertid et relativt beskedent overskud, der syntes mig at nødvendiggøre, at større byggeplaner stilledes i bero. Så kom få år efter besættelsesperioden med den deraf opstående inflation. Byggeplaner måtte skrinlægges, man vidste jo intet om landets og skolens skæbne. Og prisstigningerne måtte gøre ethvert omkostningskøn umuligt. Inflationen mærkedes naturligvis føleligt på Herlufsholm. Skolekontingenterne måtte flere gange forhøjes, og tiltrods for væsentlige indtægtsforøgelses fra skoven kom det øjeblik i 1946, hvor Herlufsholm i lighed med andre højere privatskoler måtte søge statstilskud. En væsentlig økonomiforbedrende disposition blev truffet i 1945, da skolen overtog driften af sin hidtil bortforpagtede avlsgård tillige med bespisningen af skolens disciple. (Bespisningen indgik som et led i forpagtningskontrakten). Gennemgribende forbedringer i avlsgårdens drift blev herefter foretaget, og nødvendige og betydelige investeringer i avlsgården fandt sted. Under kyndigt tilsyn af daværende forpagter, nu godsejer O. Riisberg, Harestedgård, blev avlsgården efter få år et væsentlig bedre aktiv end hidtil, og også skolens overtagelse af bespisningsøkonomien viste sig at være særdeles fordelagtig. Lov om tilsyn med pensionskasser af 11. maj 1935 krævede betydelige midler båndlagt til sikring af opfyldelsen af Stiftelsens pensionsforpligtelse. Det lykkedes at holde skolens værdier fri af „éngangsbeskatningsloven“ dels ved henvendelse til rigsdagsmænd under lovens behandling, dels ved henvendelse til skattedepartementet efter lovens vedtagelse. Afgørende var vist nok her ordene i Birgitte Gøyes stadfæstelsesbrev af 1567, hvor der står: „og hvad som overbliver af samme Regnskab skal alene komme Herlufsholm Skole til Fremtarv og bedste og ingen anden“. — Man må sige, hvad vi forøvrigt godt ved her på stedet, at Birgitte Gøye har været en

fremsynet dame. Spørgsmålet om lovpligtig afgivelse af Stiftelsens jord gav også en tid anledning til bekymring; men dette spørgsmål, om hvilket der blev fremsat lovforslag i 1949, endte i en kommission, hvis arbejde resulterede i lov af april 1957 uden virkninger for Herlufsholm. Kort før tyskernes besættelse af landet mødte jeg fra Næstved Kommune spørgsmålet om ringvej bl. a. over Susåen, gennem Rådmandshaven og Lammehaven, en tanke jeg af flere grunde måtte modsætte mig. Besættelsesperioden standsede de videre planer herom, og jeg fik imedens de pågældende arealer fredet.

Det vil føre for vidt ved denne lejlighed at komme ind på Stiftelsens erhvervelser og afhændelser af fast ejendom i det pågældende tidsrum, — kun et par ting skal omtales. Efter mange og lange forhandlinger med Præstø amtsråd og sygehusets bestyrelse solgtes Herlufsvænge i 1950 til amtsrådet til bebyggelse med sygeplejerskeboliger for en tilfredsstillende købesum. Da det var praktisk talt umuligt at anbringe de herved opnåede midler i land- eller skovbrug, hvad man jo helst havde set, købtes en ejendom på Frederiksberg. Denne ejendom solgtes atter i 1956, og provenuet anvendtes til hjælp til bestridelse af udgifterne ved erhvervelse af Tybjerggård i foråret 1957, en ejendom, der, efter at jordlovsudvalget havde lagt hånd på ca. 300 tdr. land, er på godt 300 tdr. skov og godt 500 tdr. land ager. Jeg tænker her med tak på værdifuldt arbejde og god bistandsydelse af højesteretssagfører Hjerminde og godsejer Riisberg. Forhåbentlig vil det vise sig, at formålet, som jo var det at få en værdifast anbringelse af en væsentlig del af skolens midler, vil holde stik. — Fra Kalbyris skov eksproprieredes af staten til militære formål et stykke af skoven, lidt under 20 tdr. land. Forhandlingerne om erstatningssummen var langvarige og besværlige både for skovrider Lorenzen og højesteretssagfører Hjerminde, men resulterede i 1958 i et beløb, der efter uvildigt forstligt skøn ansås for passende. — Indenfor de første år af min forstandertid lykkedes det at generhverve den gamle Skovridergård beliggende i udkanten af Friheden ved vejen til Ladby.

Et samlet skøn over skolens økonomi af i dag er af mange grunde vanskeligt. Stort set kan man vist sige, at skolens daglige drift uden vanskelighed kan føres igennem. Som nutidens prisforhold er, vil det derimod nok fremdeles være vanskeligt, uden at forringe den daglige drift væsentligt, at afholde omkostningerne ved større ekstraordinære byggeforetagender eller lign. Så meget glædeligere må de seneste års store donationer føles, og dagen i dag er derfor også en af Herlufsholms store dage. På Stiftelsens vegne gentager jeg min hjerteligste tak til alle giverne, som har muliggjort det nye fysikums tilblivelse, og ganske særligt retter jeg denne tak til kaptajn Emil Lassen og frue. Jeg vil gerne hertil føje min personlige tak, fordi det ved deres storslåede og højsindede gave er blevet mig givet i min forstandertid at se denne så vigtige opgave for skolen løst.

Derefter tog kaptajn Emil Lassen ordet:

Hr. forstander, hr. departementschef Elkjær Larsen, mine damer og herrer!

Hr. forstander, på min kones og egne vegne takker jeg Dem hjerteligt for de ord, De nys har rettet til os. Jeg bringer Dem og Stiftelsen hendes hjertelige hilsen og på hendes vegne, mine egne vegne og på bestyrelsens vegne for The Foundation, United States,

bringer jeg skolen lykønskning til den anvendelse de bevilgede midler har fået. Stifteren af dette ret store fond for Educational Purposes, United States, var selv om end ikke videnskabsmand, så en fremragende ingeniør, som indenfor sin branche — olie- og gasudvinding — var en af de førende pionerer i industrien i United States. Han var en skaber, en konstruktiv person; det var derfor naturligt, at der til minde om hans skaberkraft blev oprettet disse foundations, og at betingelsen for anvendelsen af midlerne var det konstruktive. Og når jeg i sin tid forelagde dette for bestyrelsen af fonden, hvor min hustru er formand og selvfølgelig har det afgørende ord ved de store bevillinger, så var det så meget desto lettere for mig at kunne henvise til formålet med disse midler, hvad enten det var Lassen-gården eller det fysisk-kemiske laboratorium. Lassen-gården skulle jo forøge arbejdsglæden og derigennem skaberkraften hos de unge, og det skulle også det fysisk-kemiske laboratorium, der nu indvies. Det var derfor let at forklare bestyrelsen, i hvor grad skolen med den ellers høje standard, den har, manglede et sådant laboratorium, og hvor nødvendigt det var i dette tilfælde, at disse ret betydelige midler blev bevilget. I løbet af de sidste 2 år har 5 medlemmer af bestyrelsen været herovre og set forholdene på Herlufsholm, og det har selvfølgelig også gjort det lettere at føre disse sager igennem. Skulle vi i dag — og når jeg siger vi, så er det bestyrelsen for denne foundation — ønske noget, så skulle det være, at den ungdom, de kommende generationer, som har det privilegium at tilbringe deres barndom og første ungdom på denne skole, at de må kunne høste frugterne af de arbejdsvilkår, som der nu skænkes dem, at de i den ny, fuldkommen ny tid, vi står på tærskelen til — den såkaldte atomalder — med alt, hvad der hedder teknik, fysik, kemi osv., altsammen noget så fantastisk, — at de få mennesker, som skal uddannes her, må suge en visdom ind, som for nogle af dem må lægge et grundlag for videre videnskabelig uddannelse til gavn for dem selv, til ære for skolen og først og sidst til gavn for det land, vi alle søger at tjene.

Inden præsentationen af det nye fysikum talte lektor Borelli-Møller.

Borelli-Møller bragte også sin tak til herlovianerne Emil Lassen (09') med frue, Knud Gottlieb (20'), Knud Lindberg (23') og Klaus Aarup (51') for det smukke storsind, den store gavmildhed og hjælpsomhed, de havde udvist.

Derefter fortalte lektor Borelli-Møller om Fysikums udvikling fra 1799, hvor herlovianeren Hans Bøchmann Melchior skabte en for sin tid fremragende fysisk samling, og om adjunkt Mossin, der påpasseligt holdt samlingen på højde med de krav, man kunne stille til de bedste gymnasier i landet, og endelig om Julius Petersen, der med sin fremragende dygtighed skabte en samling, som var aldeles enestående.

Derefter blev det nye Fysikum forevist.

Ved den efterfølgende middag på festsalen havde mange af gæsterne ordet vi bringer her amtmand Wedell-Wedellsborgs tale:

Blandt de mange institutioner, som Sorø amt tæller, indtager Sorø Akademi og Herlufsholm Skole og Stiftelse en fremskudt plads som ærværdige udtryk for en gammel tra-

dition. Meget har de tilfælles. De stammer begge fra en i vore øjne meget gammel tid, begge ejer de jordegods, og begge har de en gammel tradition at bygge på. Een ting har Herlufsholm forud for Sorø Akademi, nemlig sin uafhængighed. En uafhængighed, som varetages af en forstander, hvis pligt det er at videreføre de idealer, som Herluf Trolle og Birgitte Gøye har nedlagt og ønsket videreført på denne skole. Man kan spørge i vore dage, hvad betyder idealerne? Vi lever i en periode, hvor teknikken betyder alt, hvor alting er genstand for diskussion. Der sættes spørgsmålstegn ved alting, intet bliver taget for givet, førend man på ny har overvejet det, og enhver ting kan overvejes igen engang. Og derfor er vi tilbøjelige til at sætte spørgsmålstegn også ved de gamle idealer. Der er imidlertid ingen tvivl om, at netop i en sådan periode har vi brug for de gamle idealer og må være taknemmelige over for en institution som Herlufsholm, der målbevidst og ud fra bevidstheden om sin uafhængighed vil kæmpe for disse idealer, uanset hvorledes tiden udvikler sig. Ikke sådan at forstå, at man ikke vil bringe idealerne i takt med nutiden, for det har jeg indtryk af, at Herlufsholm gør. Det har altid slået mig, når man ser den barske tale fra muren på bygningen derovre, hvor der står „Frygt Gud, gør Ret og forlad dig ikke på Mennesker“: At de gamle idealer, der taler ud af dette, har deres gyldighed, men de må formes i tidens ånd, og der synes jeg nok, at det sidste, forlad dig ikke på mennesker, er noget, som vi ikke må misforstå i dag. Vi lever i en tid, hvor vi har brug for at tro på menneskene, tro på vore medmennesker.

Når vi i dag hilser forstander grev Moltke for sidste gang, så hilser vi ham som den, der igennem en lang, lang årrække har varetaget disse idealer på en måde, som har været pletfri. I forhold til Herlufsholms historie som skole har Deres forstandertid været kort, selvom den målt med vore korte liv har været lang, men jeg tror alligevel, at Herluf Trolle og Birgitte Gøye, der våger over alt her — og Deres forgængere i embedet, som vi ser her på væggene — de nikker anerkendende til den periode, der er forløbet i Deres forstandertid. Det har været en periode, hvor der er foregået noget; når man om en del år vil se tilbage på den, vil man sige: i den periode — i grev Moltkes periode — da opnåede man det og det. Og det vil nok vise sig, selv målt med fremtidens alen, at være noget, som man vil lægge mærke til. Da vi for kort tid siden på Trollemorgen hørte Dem i kirken, talte De, som så mange før, om Herluf Trolles og Birgitte Gøyes arv. Jeg husker den første gang, jeg stod i denne sal, ved en Trolleaften; jeg sad ved siden af Dem, da De sagde til mig: „Ja, nu skal jeg tale for stifterne, det er vist nok 20. gang; jeg søger at variere det så godt, som jeg kan“. Og så rejste De Dem op og gik hen til kakkellovnen, og holdt en tale, der var så smuk og så forståelig, at jeg tænkte ved mig selv, at det er dog en sjælden gave at kunne udtrykke en så lang tradition igennem sig selv og kunne gøre det på en sådan måde, at selv den mindste af de drenge, som er tilstede, vil kunne forstå det og huske det. Og i år på Trollemorgen, da De talte om det samme emne, da tænkte jeg på noget af det samme, men jeg tænkte en ting til. Jeg tænkte, at her skriver grev Moltke en del af vidnesbyrdet om sig selv. De talte om tjenersind, om fremsyn og om troskab overfor betroede opgaver. Det er 3 ting, som i høj grad har kendetegnet Deres indsats i Herlufsholms historie. Tjenersindet ved vi alle, at De har og altid vil

have. Fremsynet har De vist i mange situationer, men den, som eftertiden først og fremmest vil huske, vil være den modige beslutning om købet af Tybjerggård. Al erfaring i gamle stiftelser siger os, at det eneste, der holder, er jorden, det har De forudsætninger for at forstå; De har handlet efter det. — Troskab overfor betroede opgaver, den har De haft mere end nogen anden. De har helt og holdent viet Dem selv til denne opgave, og vi forstår alle, hvad det vil sige for Dem at videregive den stilling til en anden. Jeg kan ikke lade være med at tænke — og har tænkt mange gange i den forløbne tid — med dyb respekt på en mand, som skyder hensynet til sig selv tilside for i det øjeblik, hvor han føler, at nu har han muligheden for at få traditionen til at fortsætte i det spor, han ønsker, og som han selv har lagt, så resolut at beslutte sig og overlevere hvervet til en anden. Her i aften har vi hørt historiens vingesus omkring os, vi har vist alle en følelse af, at vi har oplevet en af disse dage i Herlufsholms historie, som vil blive husket som en mærkedag, en dag, der satte et skel. Vi har set grev Moltke i aften beslutsomt vende et blad i bogen om Herlufsholms historie — bladet med hans eget navn — blade om på en helt hvid og ubeskreven side og der med fast hånd skrive et nyt navn. Må jeg bede Dem alle rejse Dem og med mig hilse grev Moltke som idealernes varetager, som den, der igennem 24 år har bevaret den fulde troskab over for de betroede opgaver og i dag overleverer sin arv til den, som han selv har valgt.

Den nye forstanders tiltrædelse mandag d. 1. febr. 1960

Mandag d. 1. februar kl. 10,00 samledes disciplene, lærerkollegiet og andre af Stiftelsens højere funktionærer med fruer på festsalen for at byde Stiftelsens nye forstanderpar, baron og baronesse Axel Reedtz-Thott velkommen.

Rektor Friis-Hansen omtalte i sine velkomstord dels reglerne for udnævnelsen af Stiftelsens forstander, dels de store beføjelser, der var lagt i forstanderens hænder, og udtalte derefter:

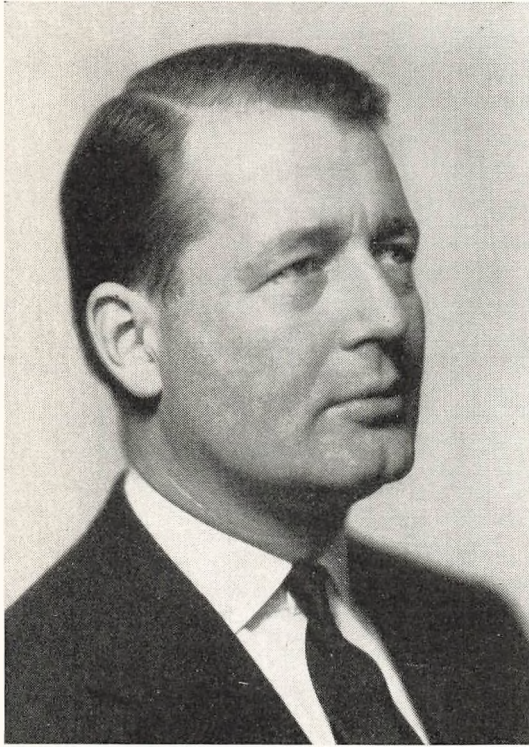
— De fleste kender lidt til den nye forstander; han er gammel herlovianer af den berømmelige årgang '39. — Ligesom vinene, så kan discipel-årgangene være af forskellig kvalitet; og '39 var en særdeles god kvalitet. Jeg kan se, at VII s kigger lidt; de har fået '39 revet i næsen nogle gange som en årgang, de skal prøve at leve op til. —

Derefter har forstanderen fået en særdeles alsidig uddannelse ved både landbrug, skovbrug og godsadministration, har endda taget den store teoretiske handelsuddannelse og derefter gjort en lille afstikker ind i diplomatiets verden i USA og Canada og så forøvrigt bestyret sit gods og gjort en indsats for at hjælpe et herværende pengeinstitut ind i gode former, så han har alle muligheder for at kunne løse de opgaver, der vil blive stillet. En del af jer havde jo forleden dag fornøjelsen af at høre baronen tale inde på Axelhus og véd, at han gør et godt arbejde også i folketinget. Vi kan således være trygge ved, at han overtager forstanderskabet, og glæde os derover. —

Økonomien er jo en væsentlig ting, og så siger I: „Hvad kommer økonomien os ved“. Men det gør den nu alligevel, for hvis man ikke kan få regnskabet til at balancere — ja, så må man træffe foranstaltninger, så må man hæve kontingentet. — Det siger I måske kan være ligegyldigt, for „det er vore forældres sag“. Men I er nogle dyre herrer, I koster os 7—8000 kr. pr. stk., og det højeste kontingent er under 4000.— Så kan man også gå den anden vej og spare. Vi kunne jo sende bud ind i spisesalen og sige, at vi skal tage æblemøsterne af bordet, eller vi kan stryge kagerne om søndagen eller indskrænke baller og fester, — det vækker ikke begejstring —! Jeg vil nu heller ikke tro, at den nye forstander vil gå de veje. Han er, som jeg sagde, gammel herlovianer, og han kender herlovianermentaliteten på godt og ondt og har selv med den fortræffelige årgang '39 gjort sit til — altså inden han selv blev forstander — at den skulle blive virkelig god. Vi stod der med præfeksystemet som noget helt nyt, uprøvet, uden faste former, og det var netop ham i første omgang, støttet af sine kammerater, der fik det ind i de former, som det nu har — og som vi føler os trygge ved.

Se, nu har I fået et lille begreb om manden, der bliver jeres nye forstander, og mere skal jeg ikke sige om det punkt; jeg vil lade handlingerne tale. Men jeg nærer ingen tvivl om, at min spådom om, at vi får en dygtig, forstandig, handlekraftig forstander, der kender skolen, kender diplene, og derfor vil være i stand til at føre skolen frem på bedste vis, skal gå i opfyldelse. —

Og dermed vil jeg lykønske Stiftelsen, der har fået denne forstander, og jeg vil ønske forstanderen lykke og held til de kommende år og bede jer allesammen rejse jer op, så vi kan udbringe et leve for den nye forstander baron Axel Reedtz-Thott.

*Den nye forstander,
baron Axel Reedtz-Thott
holdt derefter følgende
tale:*

Kære Heis, hørere, dipte og medarbejdere på Herlufsholm!

Dette er en højtidelig dag, i hvert fald for mig, og jeg har ønsket at samle Dem her på festsalen, for at alle, der tilhører det daglige Herlufsholm, en kort stund kan få lejlighed til at tænke lidt over, hvad der ligger i begrebet forstander på Herlufsholm skole og gods. Jeg har ønsket at benytte denne min tiltrædelsesdag til at redegøre for mine tanker og meninger herom såvel som for de retningslinier, efter hvilke jeg i dag kunne tænke mig skolen ledet og dette gods administreret. Samtidig er jeg glad ved på denne måde at få anledning til at hilse på Dem alle, selv om jeg naturligvis kender mange af Dem i forvejen.

Ingen gammel Herlovianer kan stå i dette særprægede og traditionsmættede rum over for det samlede lærerkollegium og dipelskaren uden følelse af ærbødighed og højtid. Så meget mere er denne følelse bevidst hos mig, som jeg her står over for at overtage forstanderskabet på den skole, der var mit eget hjem i 7 af de mest betydningsfulde år af mit liv, ja, vel af enhver mands liv — alene derved naturligvis, at de påvirkninger, man modtager i sin skoletid, præger en hele livet. Dette føles derfor i dag som at komme hjem. Efter en lang rejse er man atter tilbage, hvor man begyndte, i omgivelser, man kender i detaljer, blandt træer og bygninger, som man er fuldstændig fortrolig med, og mellem ansigter, som forekommer en uforandrede, skønt det er mere end 25 år siden, jeg mødte dem første gang. Jeg tænker på mine gamle lærere, Borelli-Møller, Juel Møller, på hr. Illum, der var her, da jeg kom til Herlufsholm. Jeg tænker på Heis, der kom samtidig med, at jeg kom op i 3. ml., og på organist Larsen, der kom omtrent samtidig. Jeg tænker på skovrider Lorenzen og inspektør Lundgren Beck, som begge har været på Herlufsholm, dengang jeg var her.

Men nu er man ikke dipel længere, men tværtimod forstander, sådan vil det formentlig forekomme jer Herlovianere, altså at der er en lang afstand tidsmæssigt imellem dipel og forstander. Sådan forekommer det imidlertid ikke mig, og udgangspunktet for forstanderen — også i dag — hvor han står her både med ansvar og bekymringer af den ene og den anden art, er helt diplens. Det er først og fremmest en Herlovianer, der ser på sin skole og tænker på, hvordan den kan bevares eller blive rigtigere og bedre eller blot lige så god, som den var i sin tid. Han tænker på den i bevidstheden om, hvor stor betydning det har for hver enkelt dipel og hver enkelt hører og medarbejder. Udgangspunktet er diplens og det betyder i dette tilfælde — i mit tilfælde — at udgangspunktet er kærlighed og taknemmelighed, agtelse, men også lyst til opgaven, vilje til at få den til at lykkes, ærbødighed overfor stifterne, ydmyghed over for de menneskelige problemer og over for ansvaret, håb om held og gode medarbejdere rundt om . . .

Nu er det altså forstanderen, jeg skal tale om, og jeg vil gerne — ligesom Heis — benytte lejligheden til at fortælle Dem en lille smule om, hvad der ligger i forstanderskabet — hvordan forstanderen udnævnes, og hvad det er for pligter og opgaver, der påhviler ham. Det er næppe alle diplene og måske end ikke alle hørerne helt klar over.

Den 16. oktober f. å. modtog jeg en sålydende skrivelse fra statsministeriet: „På statsministerens derom nedlagte forestilling har Hs. Majestæt Kongen den 26. september 1959 efter ansøgning meddelt fhv. sparekassedirektør grev Ernst Moltke afsked som forstander for Herlufsholm skole og gods fra udgangen af januar måned 1960 at regne og udnævnt Dem som forstander for Herlufsholm skole og gods fra den 1. februar 1960 at regne“ — altså fra og med i dag. Den ggl. udnævnelse, som ledsagede dette brev fra statsministeriet, lyder således: „Vi, Frederik IX, af Guds nåde konge til Danmark, de Venders og Goters, hertug til Slesvig, Holsten og Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg. Vi vil herved allernådigst have Dem beskikket til forstander for Herlufsholm skole og gods, hvorved det gives Dem tilkende, at bestyrelsen af nævnte skole og gods vil være at varetage i overensstemmelse med stifternes fundats og de reglementariske

bestemmelser, der måtte blive udfærdiget i tilslutning til denne, samt de forskrifter og beslutninger, som måtte blive truffet af det samlede ministerium ved statsministeriet. De ved Herlufsholm skole og gods ansatte tjenestemænd vil herefter have at rette sig efter Deres forskrifter. Og de forpligtelser over for det offentlige tilsyn med stiftelsen, som påhviler Dem som forstander, vil påhvile Dem i henhold til Vort samlede ministerium ved statsministeriet, for hvilket De navnlig vil have at gøre rede for stiftelsens indtægt og udgift såvel som for dens virksomhed og tilstand i det hele taget, hvilken redegørelse vil være at indsende til statsministeriet. Det er i øvrigt Vor forventning, at De vil lade det være Dem magtpåliggende med nidkærhed at bestyre denne stiftelse til gavn for samme og til opnåelse af stifternes ædle hensigter“. Skrevet på Amalienborg den 28. september 1959 under Vor kongelige hånd og segl, Frederik Rex (og så kontrasigneret af H. C. Hansen). — Sådan lyder det altså.

Hvad ligger der nu bag ved en sådan beskikkelse eller udnævnelse? Jeg tror, det måske kunne interessere Dem alle at høre lidt mere derom. For at begynde med den ren konkrete udnævnelse af undertegnede, er der her indledt en ny praksis, idet en ny forstander afløser den fungerende forstander i levende live, efter at den afgående forstander har søgt og fået bevilget sin afsked. Tidligere blev forstanderne jo i embedet til deres død (undtagen i fire tilfælde i Herlufsholms lange historie), hvilket ofte bragte skolen såvel som eftermanden i en vanskelig situation. Alene dette, at den fungerende forstander får mulighed for at øve indflydelse på valget af sin efterfølger, forekommer både naturligt og hensigtsmæssigt. Det er jo også en fremgangsmåde, der følges ved besættelsen af næsten alle andre stillinger. Såvidt jeg har forstået, har det for grev Moltke været af afgørende betydning for hans bestemmelse om at ville trække sig tilbage, at han har kunnet indstille og anbefale valget af sin efterfølger.

Men lad os høre, hvad Herluf Trolle selv mente om forstanderskabet. Fundatsen lyder således efter at have opremset en række forhold og regler: (det er altså en fortsættelse af en sætning) . . . „og ville have kærligen ombudet Danmarks riges råd at ville have den umage for Guds skyld at være (efter begge vores død) patron og forsvarer for samme skole og sted og tilskikke en gudfrygtig og velbeskeden adelsmand at være forstander for førnævnte Herlufsholm skole, gård, gods og ejendom“. — Således skriver Herluf Trolle altså, og i fortsættelse, stadig i fundatsen, lidt længere nede står der . . . „uden hans egen synderlige nytte og fordel udi nogen måde“ — og igen noget længere nede . . . „dog skal samme forstander ikke være pligtig at føre regnskab for indtægt og udgift, men på tro og love forestå, som han for Gud ansvar vil“. — Fundatsen er, som vi jo alle ved, underskrevet den 18. maj 1565.

Jeg kan ikke oplæse disse fundatsbestemmelser, hvor Herluf Trolle ud fra sin egen kristelige, fine og psykologisk rigtige indstilling om, at det er korrekt at delegerer sin myndighed og give ansvaret helt fra sig, overdrager til en enkelt mand på tro og love at forestå skolen uden at gøre regnskab for indtægter og udgifter, men alene at tage ansvaret overfor Gud: Jeg kan ikke nævne dette uden uvilkårlig at komme til at tænke på Herluf Trolles valgprog, som jeg tit har læst det derovre på skolebygningen „Alt kom-

mer fra Gud — Livet og Døden — Rigdom og Armod“. Den bestemmelse om ikke at gøre regnskab for indtægter og udgifter kom imidlertid ikke til at stå ret længe. Allerede i marts 1567 — altså knapt 2 år efter — skriver Birgitte Gøye, idet hun fratræder forstanderstillingen, et stadfæstelsesbrev på fundatsen, og heri giver hun et tillæg til denne, hvorved det bestemmes, at forstanderen skal enten være af hendes eller hendes mands slægt og årlig gøre rigets råd regnskab for stiftelsens hele indtægt og udgift. Også i denne forbindelse rinder Birgitte Gøyes valgsprog mig ihu, når hun skriver „Frygt Gud og gør Ret og forlad dig ikke på Mennesker“. Birgitte Gøye var menneskekender; men i øvrigt hjalp hendes tilføjelse til fundatsen om regnskabsaflæggelse ikke meget, som det jo igennem tiderne har vist sig, for trods disse bestemmelser har skolens formue og tilstand i det hele taget ofte været i ynkværdig forfatning, når forstanderen ikke følte det ansvar overfor Gud, som Herluf Trolle så enkelt pålagde ham. I disse bestemmelser fra Herluf Trolle og Birgitte Gøye finder vi altså de kriterier opstillet, som den dag i dag har gyldighed for så vidt angår forstanderens person. Han skal være en gudfrygtig og velbeskeden adelsmand af stifternes slægt. Af disse betingelser er de to kun noget, man kan være født med eller ikke født med, nemlig at forstanderen skal være adelsmand og af stifternes slægt. For en ordens skyld skal jeg oplyse, at jeg opfylder begge disse betingelser. Det vil måske interessere diplene at høre hvordan.

Se, Herluf Trolle blev som bekendt født på Lillø i Skåne. På denne gård havde også hans far, Jacob Trolle, boet, idet familien var flyttet hertil i hans bedstefaders tid. Det var nemlig Herluf Trolles bedstemor, der havde fået overladt gården ved sit ægteskab med Herluf Trolles bedstefar, Arvid Trolle. Herluf Trolles bedstemor var født Beate Thott og var en datter af den dengang meget navnkundige ridder, politiker, krigsmand Iver Axelsen Thott, som gennem en lang årrække var herre på Gotland og siden en periode også statholder i Finland. Det var — det kommer vi til — på slutningen af unions-tiden, altså efter Erik af Pommern's død, altså midten af 14 hundredtallet, at Thott, skønt han var gift med den svenske konge, Karl Knutson's datter, manøvrerede således, at Gotland efter nordens adskillelse forblev en del af Danmark og først måtte afleveres til Sverige efter freden i Brømsebro i 1645. Denne Iver Axelsen Thott var meget rig på gods og havde overladt sin datter og svigersøn, Herluf Trolles bedsteforældre, gården Lillø, som for os Herlovianere er så nært knyttet til Herluf Trolles navn. Iver Axelsen Thott var min 18 gange tipoldefar, og deraf fremgår jo slægtskab imellem os ganske tydeligt. Ja, det var værre, hvis jeg skulle udrede de 18 gange tipoldefædre. Jeg vil blot sige, man har jo ofte som dipel stillet sig selv det spørgsmål: hvordan kunne en forstander være af stifternes slægt; for man forestillede sig altid, han skulle have stifterne som forfædre, — og det ligger jo i sagens natur, det var umuligt, da stifterne ikke havde nogen børn; det var netop derfor, Herlufsholm blev stiftet. Ved stifternes slægt forstår man altså fælles aner, at de på et eller andet tidspunkt kan føre deres slægtskab sammen — i den samme person — det samme ægtepar. Og på denne måde er jeg også kuriøst nok i familie med Birgitte Gøye — dog noget længere ude. Iver Axelsen, som jeg lige nævnte, hans bedstefar hed Peder Thott og levede i den sidste halvdel af 13-hundredtallet, og ifølge

det, jeg har sagt, var han altså min 20 gange tipoldefar. Denne Peder Thott's datterdatter hed Pernille Munk og hendes sønnedatter igen Pernille Brok. Vi er nu nået et hundred år frem i tiden omkring slutningen af 14-hundredtallet, da denne Pernille Brok bliver gift med en hr. Albrecht Bydelsbak. Sammen får de en datter, Mette, som omkring år 15 hundrede bliver gift med hr. Mogens Gøye, og i dette ægteskab fødes der i 1511 en lille pige, som får navnet Birgitte. Det er altså Birgitte Gøye, hvis bedstemors bedstemors bedstefar, ifølge det, jeg lige har sagt, var min 20 gange tipoldefar.

De vil måske undre Dem, når jeg har dvælet ved dette slægtskabsforhold, men jeg vil så gerne, at det for os alle skal være noget ganske nærværende, dette, at Herluf Trolles bestemmelser fra for 400 år siden uden den mindste vanskelighed kan effektueres den dag i dag. Jeg synes, det er typisk og rigtigt for Herlufsholm, at vi på den måde, skal vi sige, bringer os selv ind i det rette historiske lys. Der er også en anden grund til, at jeg nævner det, nemlig, at jeg har fundet i de gamle beskrivelser en bemærkning om, at en forstander, der hed Gregers Juul, — han døde som forstander i 1731 — var den sidste skoleherre af stifternes familie. Han blev altså ikke den allersidste.

Se, hvad fundatsens 2 vigtigere kriterier angår, nemlig kravet om, at forstanderen skal være gudfrygtig og velbeskeden, kan jeg blot sige dette: Gudfrygtig i Herluf Trolles forstand tør jeg ikke kalde mig, hvem tør vel det; men livet har lært mig at søge et ståsted uden for mit eget, i ydmyghed at erkende menneskets svaghed og afmagt, og derfor at tro på et forsyn, som vil hjælpe mig med at finde den vej, hvorpå min fod skal gå. Gudsfrygtens følgesvend eller konsekvens i det daglige liv — budet om ikke at gøre mod andre, hvad du ikke vil have, de skal gøre mod dig — eller mere positivt: velanstændighed og retsind i forhold til dine medmennesker, dette bud vil jeg efter evne prøve at efterleve, således at jeg i nogen måde kan opfylde Herluf Trolles bestemmelse på dette punkt. Kun fremtiden vil kunne give svaret på, om det vil lykkes. Hvad det velbeskedne angår, må også andre dømme, om jeg besidder denne egenskab. Ifølge Herlovianeren, professor Billeskov Jansen har velbeskedenhed ikke noget som helst med beskedenhed at gøre. En velbeskeden mand er, som Heis også sagde det, en mand, der ved god besked, og der ligger heri, at han er forstandig, og at han forstår at anvende sine kundskaber. Kundskabsmæssigt skulle jeg vel have visse forudsætninger efter at have frekventeret denne lærde skole i syv år. Om så en ublid skæbne har spredt disse kundskaber, siden jeg for over 20 år siden blev student, skal jeg lade være usagt. Men jeg håber kun, at hvad jeg måtte mangle i forstand, til gengæld kan lægges til i erfaring, i energi og i ærligt ønske om at ville gøre skolen vel.

Se, dette fører mig ind på det næste og vel på en måde vigtigste spørgsmål om, hvad jeg anser for at være skolens vel. Her må jeg straks sige, at besvarelsen falder i 2 afdelinger, nemlig en økonomisk og en skolemæssig. Visselig hører de to ting sammen, men alligevel er de af mange grunde i det daglige adskilt. For forstanderen udgør de to dele af hans virke, hvoraf den ene er baggrund og forudsætning for den anden. Lad mig kort sige nogle ord om den økonomiske side. Ifølge traditionen er Herlufsholm en rig skole. Som mange gamle traditioner er også denne blevet noget udhulet med årene. Herlufs-

holm skoles jordegods, altså gårde og skove, samt hvad skolen i øvrigt ejer af formue, kan ikke i dag give en sådan afkastning, altså indtjene så mange penge til skolen, at den kan dække alle udgifter til at drive skolen for, altså udgifterne til lærernes og diplenes underhold samt alle de andre mange ting, der koster penge. Disse indtægter for skolen af egne midler er end ikke så store, at de helt kan dække den kløft, der opstår imellem skolens samlede udgifter på den ene side og de indtægter, den har i form af skolepenge og statstilskud på den anden side. Det tærer altså hvert år på skolens formue at drive denne anstalt. En af mine vigtigste opgaver bliver da at sanere skolens økonomi således, at der skabes balance på regnskabet, helst på en sådan måde, at der kan blive råd til nogle investeringer, nogle forbedringer og nyanskaffelser i fortsættelse af dem, vi i de senere år har set rejse sig takket være donationer fra trofaste gamle Herlovianere. En sådan balance kan kun opnås, hvis man både sætter ind på at tjene mere og bruge mindre. Vi kan derfor lige så godt først som sidst indstille os på, at de første år af min forstandertid vil være præget af besparelser og rationalisering på en række områder. Noget sådant kan ikke gennemføres, uden at det på den ene eller anden måde griber ind i diplenes og medarbejdernes daglige liv, men jeg skal bestræbe mig for at gøre forandringerne så skånsomme som muligt, idet jeg beder om, at alle, der har mulighed derfor, vil hjælpe på de punkter, hvor jeg anmoder derom. Det er ikke for at forskrække Dem, at jeg taler om de ting nu, det er kun, fordi jeg finder det rigtigt, at alle, der arbejder med Herlufsholm, er klar over de vilkår, vi har at virke under, forhold, som jeg naturligvis senere i mere detailleret form vil komme ind på over for lærerkollegiet og de øvrige medarbejdere. Lad mig berolige med, at når jeg taler om sparsommelighed, er det ikke kostforplejningen eller lærerlønninger, jeg tænker på, men der er en række udenværker, hvor rationalisering eller nedskæring af ydelser måske kan gennemføres. Hvad indtægter angår, sætter konjunkturerne jo i nogen grad grænser for det opnåelige, men som sagt, jeg beder om samarbejde og godt humør — også selv om et eller andet kært gammelt træ skulle falde i stormen i løbet af de næste par år.

På det skolemæssige område er det straks langt sværere at udtale sig ved tiltrædelsen af forstandergerningen. Hertil kender jeg det endnu alt for lidt. Bortset — kan man sige — måske fra den indsigt, som en gammel dipel har i skolens, må jeg sige mere mekaniske livsform, fagene, der undervises i, lokalerne, der er til rådighed osv. Jeg skal derfor indskrænke mig til nogle mere principielle betragtninger, der kan give Dem en idé om, hvad jeg mener i særlig grad at ville lægge vægt på på det skolemæssige område. For det første vedrørende kundskabsmeddelelser. Her vil jeg gerne stille store krav, fordi livet stiller store krav. Herlufsholms lærde skole skal være lærd. Dette ønsker jeg ikke — og det ønsker vel ingen af os — blot af forfængelighed, men fordi vi ved, at lærdom er nyttig, og lærdom har værdi. For mig står de humanistiske og de naturvidenskabelige fag på lige fod; det vigtigste er, at vi skaber os viden, det er den eneste sikre kapital, vi kan gå ud i livet med, det er den eneste kapital, som ikke er udsat for inflationens vilkår.

Hvad opdragelsen angår, vil jeg gerne formulere mottoet som „frihed under ansvar“. Jeg er ikke bange for at give et langt tøjrsdrag, men jeg ønsker disciplin. Reglerne skal

overholdes. Vi har ikke her på Herlufsholm brug for nogen, som ikke kan indordne sig under fællesskabets vilkår. Diplene kan lige så godt med det samme indstille sig på, at jeg på enhver måde vil stå bag rektors og lærernes begrundede ønsker og afgørelser i disciplinær henseende. Det betyder ikke, at „spøret“ skal genindføres. Orden og disciplin bør grundes på tillid og loyalitet, på pligtfølelse og ansvar. Dette gælder såvel diplene indbyrdes som i forholdet mellem diple og hørere og sandelig også inden for det samlede lærerkollegium, af hvis vilje til samarbejde og medarbejderskab med skolens rektor, og herigennem med mig, hele skolens velfærd og trivsel afhænger. Jeg håber, min gerning som forstander må kunne forme sig således, at jeg igennem kendskab til hver enkelt medarbejder må få mulighed for at øve positiv indflydelse på samarbejdets former og vilkår. Jeg lægger endvidere vægt på, at Herlufsholm bliver et sted, hvor der er godt at være. Herlufsholm er, bør være et hjem for sine diple, og Herlufsholm bør være en livsgerning for sine hørere. Herlufsholm er et sted, hvor der skal herske tryghed og ro, og netop derfor er det ønskeligt, at der skabes faste former for skolens liv. Fritiden er af største betydning. En og anden dipel vil måske sige, at fritid, det kender vi ikke noget til. Lad mig så afsløre, at jeg under fritiden henregner sport. Jeg er ikke nogen sportsidiot, men jeg kender værdien både af fysisk og af åndelig styrke, som den kan udvikles igennem sund idrætskonkurrence og den enkeltes indordning under kravene til fællesskabet i et sportshold. Jeg vil derfor arbejde på at fremme idrættens vilkår her på Herlufsholm. Det samme gælder skolens korps, der kan regne med min bevågenhed.

Man kan ikke sige Herlufsholm uden at sige traditioner. De er af største betydning; skolen hviler på dem; man kan sige, at skolen i videste forstand eksisterer i kraft af sine traditioner. Jeg tør tro, at havde traditionerne, sædvanerne for det liv, der igennem århundreder har formet sig her på Herlufsholm, ikke eksisteret, så havde der næppe været noget Herlufsholm i dag. Men ikke alle traditioner er lige fremragende. Der er nogle, som er direkte forkastelige. Her gælder det, at vi må forandre for at kunne bevare, og jeg beder her om samtlige diples og ansattes forståelse og positive medarbejderskab, hvis jeg gradvis vil søge sådanne udlevede traditioner likvideret. I den forbindelse falder tanker på de gamle herlovianere. Det er vel den gruppe af vore venner, af dem, der hører Herlufsholm til, der er mest skeptisk over for forandringer. Og dog har vi jo i de seneste år set de smukkeste eksempler på, hvordan gamle herlovianere har været med til at hidføre forandringer — jeg nævner som eksempel det ny fysikum, forandringer af en art, som vi kan være dem taknemmelige for. Så jeg håber på, at samarbejdet mellem Herlufsholm, det levende Herlufsholm, dagliglivets Herlufsholm hernede, og de gamle herlovianere både med hensyn til traditionerne og med hensyn til skolens krav til fornyelse kan blive så godt og så smukt, som det har været i de senere år. Efter min mening er det uhyre vigtigt, jeg betegner det i virkeligheden også som et eksistensgrundlag for skolen: hvis ikke vi ude omkring i Danmark havde en kreds af folk, der omfattede Herlufsholm med den kærlighed og respekt, som tilfældet er, så ville vi være helt anderledes placeret i det almindelige samfunds ømdømme, end tilfældet nu heldigvis er.

Dette er da det næste punkt: Herlufsholms placering, Herlufsholms ømdømme ude

omkring. Det gælder, at her bærer den enkelte dipel og den enkelte medarbejder det fulde selvstændige ansvar. Ligeledes bærer vi i det daglige ansvaret for forholdet imellem skolen og forældrene. Vi bærer ansvaret, og vi skal vise, at vi kan bære det igennem vore kundskaber, igennem vor idræt; vi har mulighed for og skal vise det ved vore fester og ved vore højtider, hvor folkets øjne hviler på os. Herlufsholm har jo ikke i de senere år på nogen måde været beskeden, vi har jo været med til at stille os frem for offentligheden, og dette giver os da et særligt ansvar. I øvrigt har vi som privatskole et særligt ansvar. I en tid, hvor den store molok er staten, må vi vise, at et skolesamfund, der på privatøkonomisk basis hviler på fælles vilje til i frihed og uafhængighed at yde et bidrag til samfundets trivsel og fremskridt, at et sådant skolesamfund kan blomstre og bestå under de vilkår i øvrigt, som samfundet efter fælles beslutning giver sådanne private skoler. Jeg vil gerne understrege ved denne lejlighed, at vi skylder staten tak og anerkendelse, fordi Herlufsholm stedse har fået lov til at bevare sin frie stilling, har fået lov til at være herre i sit eget hus og fået lov til at fortsætte dette også under den nye forstander, hvor man jo sådan set kunne sige, at muligheden havde været til stede for at lave restriktioner af den ene og den anden art som en betingelse for udnævnelsen. Vi har også grund til at sige tak såvel til statsministeriet som til undervisningsministeriet, hvorigennem vi modtager vore tilskud til skolen.

Der kunne siges meget mere, men næppe mere (jeg har formentlig allerede sagt mere end nok), der både kan interessere den yngste og den ældste dipel og samtidig den yngste og den ældste lærer. Herlufsholm er jo lige så forskelligt, som hver enkelts tanker herom er. Og dog, i dag er skolen for den enkelte forskellig, i morgen er den dog den samme. Herlufsholm er historiens klare spejlbillede. Kig jer om og se på forstanderne, der her i festsalen sidder og ser ned på os. Hver har haft sin tid, hver har haft sit mål, nogle har været duelige, andre uduelige, og dog eksisterer Herlufsholm i dag, som den har gjort siden Herluf Trolles og Birgitte Gøyes dage. Og Herlufsholm vil blive ved med at eksistere på den ene eller den anden måde, vi vil bare gerne være med til at bestemme hvordan. Det er, ligesom vi ved vor tiltræden, enten som dipel, som lærer, som medarbejder eller forstander giver en slags løfte til Herluf Trolle og Birgitte Gøye om at holde deres idealer højt. Disse idealer var, som alt stort, ganske enkle; de gik ud på at skaffe børn fra hele Danmark uden skel til klasse eller pengepung adgang til sanddru undervisning og opdragelse til samfundsbevidsthed i kristen tro og i følelsen af medmenneskeligt ansvar. Min opgave i al beskedenhed som forstander er da at holde disse idealer højt for dem. Nok har jeg udtalt mig i visse præcise detaljer, men det er klart, at forstanderen formelt virker igennem de stedlige organer: rektor, økonomiinspektør, godsforvalter. I det formelle er der ingen forskel mellem nu og før, men i praksis håber jeg, der både er gammel dipel og bor så nær herved og i mit livs øvrige virke beskæftiger mig med forhold og problemer, der ligner Herlufsholm, at De vil acceptere mig som rådgiver og medarbejder på nærmere hold. Jeg er ikke ude på at rode mig ind i noget, der ikke kommer mig direkte ved, men jeg vil gerne være med til at løse problemer for Herlufsholm, hvor og hvornår de måtte opstå, at holde idealerne højt, ja, og befordre deres

praktiske trivsel på dette skønne, gamle sted. Skal vi ikke sige, at vi hjælpes med at holde idealerne op for hinanden. Hvem er jeg, der kan tyde skriften på væggen bedre end De. Men sammen måske —! Hvis alle, hver på sin plads, vil give en hånd med, skal det vel lykkes.

I dyb ærbødighed påtager jeg mig da forstanderskabet på Herlufsholm i troen på, at Gud vil holde sin hånd over stifternes værk, med håbet om fred og frihed for vort fædreland og i kærlighed til denne gamle skole. På denne min første højtidsdag udtaler jeg de varmeste ønsker om en fri og lykkelig fremtid for Herlufsholm.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	SIDE
Herlufsholm Stiftelse	31
Skolens lærere og personale	31
Undervisningen	32
Fag- og timefordeling 1959—60	32
Meddelelser	33
Ferier og festdage	34
Korpset	35
Skolens dagbog	35
Stipendier og pristildelinger	37
Eksaminer	37
Disciplene	38
Årets arbejde	44
De videnskabelige samlinger	52

HERLUFSHOLM STIFTELSE

Skolens og Stiftelsens forstander: Hofjægermester, baron *Axel Reedtz-Thott*, HA., MF.,
Gavnø pr. Næstved. Telefon Nyland 40.

SKOLENS LÆRERE OG PERSONALE

- Konst. rektor *V. Borelli-Møller*, R. af D. (Naturlære i hele skolen). Telf. 1286.
- Lektor *Sv. Juel Møller*, R. af D., bibliotekar. Telf. 1573. (Dansk i III s, II s, I s, 4. ml. og 3. ml. Religion i 3. ml. og 2. ml. Skrivning i 3. ml.)
- Lektor *G. Illum*. Telf. 608. (Latin i gymnasiet og 4. ml. Historie i III m og II m. Matematik i 2. ml. og 1. ml.)
- Lektor, dr. phil. *Jørgen Andersen*. Telf. 2613. (Dansk i III m, II m, I m. Religion i III m, II m og I m. Fransk i III m og II m.)
- Lektor *J. Degenkolw*. Telf. 3386. (Naturfag, naturhistorie og geografi i hele skolen.)
- Lektor *Mogens Jensen*, sovesalslærer på skolebygningen (vestre sovesal). Telf. 2471. (Matematik i III m, II m, I m, 4. ml. og 3. ml.)
- Adjunkt *C. Levinsen*, sovesalslærer på klosterbygningen. Telf. 1098. (Historie i III s, II s, I s, I m, 4. ml., 3. ml. og 2. ml. Gymnastik i III s+m, II s+m og 3. ml.)
- Adjunkt *Bjarne Normann Jørgensen*, sovesalslærer på Lassengården. Telf. 430. (Gymnastik i III s+m, II s+m, I s+m, 4. ml., 2. ml. og 1. ml. Dansk og skrivning i 2. ml. Oldtidskundskab i gymnasiet.)
- Adjunkt *Henry Andersen*, sovesalslærer på museumsbygningen. Telf. 371. (Engelsk i II s, 2. ml. og 1. ml. Fransk i III s, II s og I m. Gymnastik i I s+m.)
- Cand. mag. *K. Leuchsenring*, sovesalslærer på skolebygningen (østre sovesal). Telf. nr. 20. (Tysk i hele skolen.)
- Cand. mag. *Schwarz*. Telf. 3573. (Engelsk i I s, 4. ml. og 3. ml. Fransk i I s. Dansk, skrivning, religion og historie i 1. ml.)
- Organist *Andreas Larsen*. Telf. 1256. (Religion i III s, II s og I s. Sang og musik i hele skolen.)
- Pastor *V. Krarup-Hansen*. Telf. 378. (Religion i 4. ml.)
- Økonomiinspektør *S. Lundgren Beck*. Telf. 101, privat 1633.

Skolens læge: Læge *Kjeld Hage*. Telf. 1495.

Økonoma: Frk. *Anna Elisabeth Jensen*. Telf. 483.

Oldfrue: Frk. *Alice Hansen*. Telf. 498.

Sygeplejerske: Frk. *Ingrid Gyldenkærne*. Telf. 345.

Pr. 1. august 1959 er adjunkterne *Normann Jørgensen* og *Henry Andersen* blevet ansat som adjunkter og cand. mag. *Schwarz* som timelærer på skolen i stedet for cand. mag.'erne *Florentsen*, *Kobbernagel* og *Strandgaard*.

Efter kunstmaler *Alb. Svensens* død er hans timer blevet besørget af billedhuggeren *Arne Bang* og fru organist *A. Larsen*,

og efter rektor *Friis-Hansens* død er hans timer blevet besørget af adjunkt *Henry Andersen* og stud. mag. *Steffen Rosenmeier*.

Pr. 28. april 1960 forelå kongelig konfirmation på rektor *P. Kierkegaards* udnævnelse til rektor på Herlufsholm fra 1. august 1960.

UNDERVISNINGEN

Den daglige undervisning foregår i 6 lektioner på 50 minutter. De fire første lektioner falder kl. 7⁵²—11⁴⁵, kl. 11⁵⁵ er der middag, kl. 12⁵⁰—14⁴⁰ falder de sidste to lektioner. Den følgende time tilbringes i fri luft, om sommeren på sportspladsen. Eftermiddagslæsesal varer fra kl. 17⁰⁰—18²⁰. Kl. 18³⁰ spises aftensmad, og kl. 19⁰⁰—20²⁰ er der aftenlæsesal.

Fag- og timefordeling	III g		II g		I g		4. ml.	3. ml.	2. ml.	6. kl.
	s	m	s	m	s	m				
Religion	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Dansk	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5
Engelsk	5		6	2	5	2	3	3	3	6
Tysk	4		4		5		4	4	5	
Fransk	4	4	5	5	5	5				
Historie	4	4	3	3	3	3	2	3	2	3
Geografi	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturhistorie ..							2	2	2	2
Latin	3		4		4		4			
Oldtidskundskab	1	1	1	1	1	1				
Mat. og regning		6		6		6	6	6	5	4
Naturlære		6		6		6	2	2	2	2
Skrivning								1	1	1
Tegning								2	1	2
Sløjd							1	1	2	2
Sang	2	2	2	2	2	2		1	2	2
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3
	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36

MEDDELELSER

Skolen har reallinie og gymnasium med 2 linier, den nysproglige og den matematisk-naturvidenskabelige.

Kontingent: Det årlige kontingent for ophold og undervisning er for tiden for en discipel på Herlufsholm såvel i mellemskolen som i gymnasiet for skattepligtige indtægter

indtil	20.000 kr.		2.600,00 kr.
fra	20.000—21.000	„	2.710,00 „
„	21.000—22.000	„	2.820,00 „
„	22.000—23.000	„	2.930,00 „
„	23.000—24.000	„	3.040,00 „
„	24.000—25.000	„	3.150,00 „
„	25.000—27.000	„	3.290,00 „
„	27.000—30.000	„	3.430,00 „
„	30.000—35.000	„	3.710,00 „
over	35.000	„	4.000,00 „

Aspiranter: Anmeldelse af aspiranter til de pladser, der bliver ledige ved slutningen af skoleåret, sker på blanketter, der forud rekvireres hos og i udfyldt stand sendes til rektor P. Kierkegaard, Herlufsholm pr. Næstved, inden 15. maj 1961. Til vejledning ved aspiranternes forberedelse udgiver skolen en undervisningsplan, der fås ved henvendelse til rektor. Nye disciple optages ikke i gymnasiets to øverste klasser, og optagelse finder normalt ikke sted i løbet af skoleåret.

Udmeldelse: kan kun finde sted fra udgangen af et kvartal at regne og må tilstilles rektor tidligst muligt inden kvartalets udløb.

Konfirmation: Skolens timeplan lægges under hensyn til, at konfirmationen normalt foregår i 4. mellemskoleklasse. — Herlufsholms sognepræst, pastor Krarup-Hansen, forbereder til konfirmationen og forventer, at både forældre og skolen støtter ham i hans arbejde, bl. a. ved at drage omsorg for, at disciplene under konfirmationsforberedelsen deltager i gudstjenesten.

Telefonering: Forbindelsen med disciplene må normalt foregå skriftligt, og anmodninger om at få dem i tale telefonisk kan ikke ventes imødekommet. I særlig påtrængende tilfælde kan en discipel kaldes til telefonen, ligesom en discipel med sovesalslærerens tilladelse kan få adgang til at ringe fra hans telefon.

Forsikring: Forældre bedes drage omsorg for, at deres søn er ansvarsforsikret under opholdet på Herlufsholm, ligesom overflytning fra eventuel sygekasse eller sygeforsikring bedes ordnet af forældrene. Det er hensigtsmæssigt, at disciplene er i sygekasse af hensyn til eventuel indlæggelse på offentligt sygehus i skoleåret eller behandling under sygdom i ferien.

Adresseforandring: Forældre anmodes om ved flytning snarest at give rektor meddelelse om den nye adresse.

Lommepenge: Disciplene får ugentlig gennem deres sovesalslærer udbetalt de for pågældende klasse fastsatte lommepenge. Da alle nødvendige udgifter, også porto, betales gennem sovesalslæreren, må dette beløb betragtes som tilstrækkeligt, og det er uønskeligt, at enkelte disciple forsynes med yderligere lommepenge hjemmefra.

Rygning: Disciple i gymnasiet har lov til at ryge indenfor visse angivne rammer; for de øvrige klasser hersker der et absolut forbud. Da dette er vel motiveret både af sundhedsmæssige og andre grunde, henstilles det til disciplenes forældre at støtte dette princip også med hensyn til rygning i hjemmet, idet det er af væsentlig betydning for disciplenes opdragelse, at skole og hjem samarbejder og følger ensartede retningslinier.

Sygdom: Det kan naturligvis ikke undgås, at der på et sted som Herlufsholm nu og da optræder smitsomme sygdomme, og i de fleste tilfælde kan der ikke i den anledning rettes bebrejdelser mod nogen; men på den anden side skal skolen ikke blot gøre, hvad der står i dens magt for at forebygge udbredelsen af smitsomme sygdomme; men den må bestemt kræve, at alle vedkommende gør det samme, og ikke blot, når det gælder farligere sygdomme, men også, når det drejer sig om influenza, fåresyge, mæslinger o. lign. Når således en discipel i sin ferie har været i et hjem, hvor der har været smitsom sygdom, eller han på anden måde vides at have været udsat for smitte, må skolen kræve, at der tilstilles den meddelelse indens feriens slutning, og at vedkommende ikke vender tilbage, før familiens læge finder det forsvarligt, og rektor har givet sit samtykke.

Når en discipel under ophold i hjemmet bliver syg eller på anden måde forhindres i rettidigt at møde på skolen, må hjemmet omgående meddele dette til vedkommendes sovesalslærer eller rektor.

Rejsetilladelse: Skolen har fuld forståelse af de enkeltes hjems ønsker om at bevare den nøjest mulige kontakt med deres sønner og stiller sig derfor velvilligt til week-end-besøg i hjemmene. Samtidig vil man dog gerne gøre opmærksom på, at disse rejser ikke planløst bør spredes over samtlige søndage, men i størst mulig udstrækning samles om visse rejsedage.

Til de øvrige søndage vil rejsetilladelse kun blive givet, når særlige grunde foreligger; dog vil „nærboende“ i nogen grad kunne få dispensation fra denne regel. De disciple, med hvis hjem skolen ikke har fast aftale om rejse, må i de enkelte tilfælde have en skriftlig tilladelse fra hjemmet for at kunne opnå rejselov fra skolen. Week-end-besøg til andre end disciplenes eget hjem bør holdes indenfor snævre grænser. Henvendelse til rektor fra hjemmene om eventuel rejsetilladelse bør ske i så god tid, at der kan blive lejlighed til forhandling.

FERIER OG FESTDAGE I 1960

Sommerferien begynder mandag aften d. 20. juni. Den varer til torsdag d. 11. august.

De nyoptagne disciple møder inden kl. 14,00, de øvrige i eftermiddagens løb. Ankomst før torsdag d. 11. august ønskes ikke, undtagen for nye disciple, der ellers ikke kan nå frem til tiden.

Fugleskydningsdagen er lørdag d. 27. august.

Efterårsferie fra lørdag d. 15. oktober kl. 13 til mandag d. 24. oktober kl. 19.

Juleferie fra onsdag d. 21. december kl. 13 til onsdag d. 4. januar kl. 19.

Rejseweek-end (busafgang til København lørdag kl. 13,15 og tilbagejse søndag kl. 19,30) d. 3/9 — 24/9 — 12/11 — 3/12.

Om de øvrige ferier vil der senere blive givet meddelelse.

KORPSET 1959/60

I år har det ikke været nødvendigt at begrænse medlemstallet på grund af mangel på uniformer, idet vi fik 65 nye uniformer til Trolleparaden.

Programmet så således ud indtil jul, afbrudt af efterårsferien:

Rekrutterne havde 8×4 timer „formel eksercits“ og de menige 5×3 . Af terrænløb havde vi 3 øvelser 2; den ene med os selv i forbindelse med et terrænløb og den anden mod rekrutterne fra GHR. På lal har vi haft våben- og kortlære, set 2 film og endvidere hørt lidt om snigpatruljering af serg. Mandrup. Den 19. nov. var vi på et både morsomt og interessant besøg på GHR-kasernen, hvor vi blev modtaget med meget stor venlighed. Herfor og iøvrigt også for al den interesse, der er blevet vist korpset, takker jeg oberst Jorck-Jorckston mange gange. Den 6. dec. — korpsets 50-årsdag — havde vi en parade, hvor Heis ganske kort fortalte om korpsets trivsel gennem tiderne. Søndag d. 13. afvikledes „Olleløbet“, hvori Torben Pind klarede sig bedst. Inden Trolleparaden d. 14. jan. kl. 10 havde vi 5 gange „formel eksercits“. Medlemstallet var nu faldet fra 50 til 35.

Så begyndte forårssæsonen d. 11. febr. med panserkending ved løjtnant Petersen og fortsattes med to filmforevisninger i febr. I tiden inden Sorøløbet afholdt vi 4 terrænløb med fire deltagende grupper à omkring 5 mand. Den 3. april afvikledes så den årlige dyst mod Sorø., som atter i år tilrettelagde og vandt løbet.

På dette sted vil jeg benytte lejligheden til at takke baron Holck, Bavelse, for den store venlighed, som vi altid er blevet mødt med.

Til sidst vil jeg gerne rette en tak til prl. Nørring, som har stået bag hele arbejdet med korpset, og desuden takke frk. Jensen, skolens økonoma, for hendes store velvilje overfor korpset.

SKOLENS DAGBOG

10. 8. 59: Lektor Juel Møller udnævntes til Ridder af Dannebrog.

11. 8. Disciplene tilbage. Rektor Friis-Hansen lykønskede ved lovsang 40 års jubilarene lektor Borelli-Møller og lektor Juel Møller, og lektor Borelli-Møller lykønskede rektor med 25 års jubilæet.

15. 8. Middag på festsalen for jubilarene.

20. 8. Skovtur i strålende vejr: Ringsted (kirken), frokost i Jyderup, eftermiddagskaffe og underholdning i Kalundborg.

29. 8. Fugleskydning. St. fuglekonge blev Henrik Kragh, lille fuglekonge blev Petter Sommerfelt.
12. 9. Dr. phil. Jørgen Andersen rejste på 3 måneders foredragsrejse til Sydamerika.
22. 9. Rejsegilde på fysikum. Tilstede var kapt. Lassen og frue, hr. og fru fabrikant Lindberg + lærere, arkitekter og håndværkere.
30. 9. Dickens oplæsning af Mr. Greaves, hon. secret. of Dickens Society.
3. 10. Kunstmaler Alb. Svensen afgik ved døden. Lekt. Juel Møller udtalte mindeord.
4. 10. Gl. herlovianer fodbold.
2. 11. Billedhuggeren Arne Bang og fru organist Larsen overtog tegneundervisningen.
1. 12. Besøg af dr. Hart fra USA, som talte for gymnasiet om USA.
5. 12. II g opførte Aprilsnarrene under organist Larsens instruktion, derefter bal.
16. 12. Kirkekoncert.
12. 1. 60: Hr. Ulrik Uhrskov viste farvefilm fra Bulgarien.
14. 1. Trollemorgen talte forstanderen grev Moltke i kirken og professor Fl. Tolstrup om aftenen som Herlovianer-Samfundets repræsentant. Prinsesse Benedikte deltog i ballet.
30. 1. Præsentation af de nye fysiklokaler og middag på festsalen med afsked for grev Moltke som forstander.
31. 1. Grev Moltke tog afsked med disciplene ved lovsang.
1. 2. Baron Axel Reedtz-Thott tiltrådte som forstander og holdt tale til skolen på festsalen.
7. 3. konstitueredes lektor V. Borelli-Møller som rektor.
11. 3. Kongens fødselsdag fejredes. Admiral Kjølens holdt foredrag om tiden omkring d. 9. april 1940.
13. 3. Rektor Friis-Hansen afgik ved døden.
26. 3. Herlufsholm i fjernsynet.
3. 4. Terrænsportskonkurrence med Sorø.
6. 4. Stadsbibliotekar Ljung, Karlstad, talte.
24. 4. II g havde succes med en meget vellykket auktion til fordel for flygtningehjælpen. Der indkom ialt 3.600 kr.
1. 5. Pokalkamp med Rungsted Statsskole
2. 5. III g inviteret til Næstved Rotary Klub for at høre chefredaktør Børge Outze tale om: Individet og Samfundet.
5. 5. Idrætsstævne om 5. maj pokalerne
9. 5. Næstved Rotaryklub beså det nye fysikum.
16. 5. III m studietur til Dansk Galosche og Gummifabrik, Saga Studie, General Motors og om aftenen: Det kgl. Teater til Tolv vrede Mænd.
17. 5. II m + s på geologisk udflugt til Vejrhøj, Knabstrup Teglværk.
21. 5. Gymnasiebal.
22. 5. Forårs-kirkekoncert.
26. 5. Fodboldkamp med Sorø.

STIPENDIER OG PRISTILDELINGER

Stiftelsen har i årets løb modtaget tilsagn fra bankier H. C. Sonne, New York, om en gave på $\frac{1}{2}$ million kroner til anvendelse i overensstemmelse med reglerne for Sonnes fond, og lektor, dr. phil. Poul Helms, Sorø, har oprettet et legat til fordel for disciple på skolen.

Skolen har midler til sin rådighed til ydelse af legater og moderationer. Medens legaterne tildeles uden ansøgning, må der søges om moderation.

Blanketter rekvireres fra rektor P. Kierkegaard, Herlufsholm pr. Næstved, og indsendes til denne i udfyldt stand inden 15. juni 1961. Kun ansøgninger i denne form kan komme i betragtning.

Forudsætningen for tildeling af moderation er, at pågældende discipel ved dygtighed, flid og loyalitet over for skolen gør sig fortjent hertil, samt at der i hans økonomiske forhold findes den nødvendige begrundelse for en sådan understøttelse. Tildelingen af moderation gælder kun for et år ad gangen, og da disciplene stadig skifter, og de enkelte hjemms økonomiske kår forandres fra år til år, kan en automatisk fornyelse af moderation ikke forventes, selv om pågældende discipels forhold er uforandrede; derfor må ny ansøgning fremsendes hvert år som ovenfor angivet.

Foruden legatmidler for nuværende disciple råder skolen over nedennævnte stipendier for gl. herlovianere:

Stiftelsens Universitetsstipendium, Det grevelige Moltkeske Universitetsstipendium, Nic. H. Knudtzons Rejsestipendielegat for Herlovianere, Gehejmeråd Halls Mindelegat.

De Meyerske Eksamenspræmier 1959 tildeltes Bernt-Johan Collet, II g, og John Grew, 1. ml.

Den gamle Rektors Legat for 1959 tildeltes Finn Kirstein.

Det grevelige Moltkeske Universitetsstipendium for 1959 tildeltes: Finn Kirstein og Henrik Nyegaard.

Gehejmeråd Halls Mindelegat tildeltes Jens Malte Nielsen.

Bogpræmien fra den amerikanske ambassade tildeltes Aage Geleff, to bogpræmier fra Alliance Française tildeltes Axel Gutzon Larsen og Henrik Nyegaard og en tysk bog-gave fra Institut für Auslandsbeziehungen tildeltes Sten Hellstrøm Møller.

Ansøgning om det Knudtzonske Rejsestipendielegat og det Hallske Mindelegat stiles til forstanderen og indsendes til rektor inden 15. december.

EKSAMINER

Ved studentereksamen og mellemskoleeksamen 1959 bedømtes de skriftlige fag af følgende:

Dansk stil i III g: Rektor Aa. Bertelsen og lektor Himmelstrup; i 4. ml. inspektør Leif Busk. Engelsk stil i III gs: Rektor C. Willum Hansen og lektor E. Bartholdy. Tysk stil i III gs: Lektor Einar Hansen og lektor Sejer Johansen. Matematik i III gm: Lektor H. Meyer og lektor frk. G. Hirth; i 4. ml. lektor Jakob Jensen.

Ved den mundtlige eksamen mødte som beskikkede censorer: Oldtidskundskab III gs og latin 4. ml.: Lektor Nørgaard. Fysik III gm: Lektor A. Østergaard. Dansk III gs: Lektor Eigil Lassen. Engelsk i III gs: Lektor fru Ehler. Matematik III gm: Lektor Norgil. Historie III gm: Professor Søren Holm. Fransk III g: Lektor Sejer Johansen. Naturhistorie III gs, geografi II gm og geografi med naturlære II gs: Adjunkt Riemann.

Som indbudt af skolen: Matematik I gm: Adjunkt Solstad. Matematik 4. ml.: Koml. Uffe Olesen.

Ved studentereksamen på den nysproglige linie fik: *Ole Brocks* g× (12,95), *Carl Castell-Castell* mg÷ (13,39), *Peter Vald. Christgau* mg÷ (13,58), *Aage Geleff* mg (13,83), *Lars Bagger Hansforth* mg (13,73), *Jens Honemann* mg× (14,31), *Thomas Iermiin* mg÷ (13,41), *Axel Gutzon Larsen* mg (13,68), *Sten Helstrøm Møller* mg (14,13), *Jørgen Simonsen* mg (13,72), *Peter Varming* mg÷ (13,37), og på den matematiske linie fik: *Hans Kristian Andersen* mg÷ (13,61), *Bjarne Blom* g× (12,80), *Per Brinck-Lund* mg÷ (13,66), *Peter Collet* g (12,20), *Jens Erik Due* mg (13,93), *Jens Greve* g× (12,89), *Peter Hjerminde* mg÷ (13,06), *Chr. Juul-Brockdorff* mg (13,99), *Jan Jespersen* mg (13,79), *Finn Kirstein* mg× (14,49), *Johan Knudsen* mg÷ (13,22), *Erling Kragh* mg× (14,21), *Henrik Lerche* mg (13,67), *Arne Lilleør* mg (13,71), *Chr. Lobse* mg (14,14), *Ole Bjørn Mouritzen* mg (13,73), *Henrik Nye-gaard* ug÷ (14,55), *Erik Rasmussen* mg÷ (13,42).

Ved mellemskoleeksamen fik: *Niels Rosengaard Andersen* mg÷ (13,31), *Peter Barner-Rasmussen* mg× (14,34), *Joan Bille* mg (13,77), *Mats Blomberg* mg (13,68), *Peter Hasse Clausen* mg (13,72), *Jørgen Schärfe Eriksen* mg÷ (13,23), *Jacob Erlangsen* mg (14,16), *Lars Falbe-Hansen* mg÷ (13,08), *Jørgen Gertz* mg÷ (13,62), *Per Gertz* mg (13,67), *Slig Hansen* mg (14,14), *Sten Hasager* mg (13,89), *Lars Hemning-Jensen* mg÷ (13,20), *Hans Møller Jensen* mg (13,86), *Jens Weimann Jensen* mg÷ (13,16), *Lars Kirchheiner* mg (13,77), *Torben Kirstein* mg× (14,40), *Arne Lehmann-Nielsen* mg (13,86), *Lennart Leschly* mg (13,71), *Sv. Jørgen Lund* mg÷ (13,18), *Michael Mengel* mg÷ (13,66), *Sten Munch-Petersen* mg× (14,20), *Erik Lennart Mørdrup* mg (13,72), *Thyge Holme Nielsen* mg÷ (13,24), *Henning Vaaben Rose* mg (13,69), *Jens Chr. Skovgaard* g× (12,79), *Holger Krarup Vilstrup* mg÷ (13,57).

DISCIPLENE

Til det nye skoleår 1959—60 optoges 47 disciple, nemlig 5 i I gs, 15 i I gm, 1 i 4. ml., 3 i 3. ml., 2 i 2. ml. og 21 i 1. ml. I skoleårets løb optoges 3 i 2. ml.

Følgende forlod skolen foruden dimittenderne: fra I gs Flemming Kirstein, fra I gm Kjeld Riis Lassen, fra 4. ml. Nils Rosengaard Andersen, Jørgen Schärfe Eriksen, Lars Falbe-Hansen, Jørgen Gertz, Per Gertz, Jens Weimann Jensen, Arne Lehmann-Nielsen, Sv. Jørgen Lund, Thyge Holme Nielsen, Jens Chr. Skovgaard, fra 3. ml. Erik Dattan Hansen, Chr. Sporon-Fiedler, Ulf Aarestrup Tesch, fra 2. ml. Henrik Zytphen-Adeler.

I skoleårets løb er udmeldt Kjeld Folmer Nielsen, 4. ml.; Lars Barner-Rasmussen, 3. ml.; Anker Helsing, 2. ml.

Skolen tæller således 190 disciple.

I den efterfølgende fortegnelse er disciplene opført klassevis efter bogstavorden. De nyoptagne er betegnet med *.

III GYMNASIEKLASSE (nysproglig linje).

1. Ib Ahnfeldt-Møllerup (provisor A.-M., Ringsted), f. 7. august 1941.
2. Allan Busck-Nielsen (ambassadør B.-N., Tokio), f. 3. oktober 1942.
3. Bernt-Johan Collet (hofjægermester C., Lundbygård), f. 23. november 1941.
4. Jens Hüttemeier (konsul H., Gentofte), f. 28. marts 1941.
5. Henrik Kragh (kaptajn K., København), f. 6. januar 1942.
6. Arthur Krasilnikoff (direktør A. K., København), f. 12. juni 1941.
7. Jørgen Holme Nielsen (tandlæge H. N., Marocco), f. 20. september 1940.
8. Peter Ulrik Rosting (afd. højkommisær R., København), f. 25. maj 1940.
9. Rene Salicath (orlogskaptajn S., Gentofte), f. 24. februar 1942.
10. Iver Tesdorpf (kammerherre E. T., Gjorslev), f. 2. maj 1942.

III GYMNASIEKLASSE (matematisk linje).

1. Anders Bøgh Andersen (ambassadør B. A., New Delhi, Indien), f. 13. juli 1941.
2. Hans Christian Andersen (afd. repræsentant A., Valby), f. 13. maj 1941.
3. Ove Andersen (herreekviperingshandler A., Grindsted), f. 4. marts 1941.
4. Lars Foghsgaard (apoteker F., Grindsted), f. 20. juli 1941.
5. Henrik Bjørn Heineke (fabrikant, dr. polit. H., Charlottenlund), f. 6. februar 1942.
6. Lars Holmblad (direktør H., Odense), f. 15. januar 1941.
7. Peter Kastberg (fysioterapeut, fru K., Fåborg), f. 9. april 1942.
8. Holger Hans Knudsen (afd. direktør H. K., København), f. 29. maj 1940.
9. Steen Krabbe (godsejer N. K., Frederiksdal), f. 1. juni 1942.
10. Niels Mogens Wernberg Kristiansen (sognepræst K., Rold), f. 17. september 1941.
11. Peter Langhorn (direktør, civilingeniør J. R. L., Rudkøbing), f. 12. februar 1942.
12. Erik Leschly (afd. prokurist L., Charlottenlund), f. 15. juli 1940.
13. Axel Müller (forstander M., Odense), f. 7. november 1940.
14. Knud Vald. Møller (provst M., Samsø), f. 27. maj 1942.
15. Jes Olesen (læge O., Arden), f. 9. september 1941.
16. Henrik Suhr (proprietær P. S., Gammeleje pr. Harpelunde), f. 2. april 1942.
17. Ove Sørensen (afd. revisor S., København), f. 10. maj 1942.
18. Jørgen Valentiner (oberst V., København), f. 6. november 1941.

II GYMNASIEKLASSE (nysproglig linje).

1. Erik Gustavsen (ingeniør M. G., Odense), f. 6. april 1942.
2. Michael C. S. Iuul (professor, dr. jur St. I., København), f. 26. jan. 1943.
3. Per Bollerup Jensen (fabrikant T. B. J., Schweiz), f. 27. april 1942.
4. Lars Hans Knudsen (isenkræmmer R. K., Slagelse), f. 1. november 1942.
5. Kai Lindholst (ingeniør L., København), f. 25. august 1942.
6. Jacob Scavenius (forstkandidat H. O. B. S., Brasilien), f. 17. september 1942.
7. Mogens Wedel-Heinen (proprietær A. W.-H., Gamby), f. 26. juli 1941.

II GYMNASIEKLASSE (matematisk linje).

1. Leif Ahrendt (gdr. V. A., Hårlev), f. 31. maj 1941.
2. Niels Schreiner Andersen (ingeniør R. A., Tyrkiet), f. 23. december 1942.
3. Erik Christoffersen (fabriksbestyrer E. W. C., Ebberup), f. 8. juni 1942.

4. Hans Martin Falkenberg (ingeniør H. M. F., Bagsværd), f. 15. juni 1941.
5. Niels Zinglersen Hansen (afd. oberst H. M. Z. H., Virum), f. 6. november 1941.
6. Søren Holmblad (broder til nr. 6 i III gm), f. 21. oktober 1942.
7. Peter Hommelgård (sparekassekasserer E. M. H., Kerteminde), f. 5. november 1941.
8. Jesper Illum (afd. læge S. M. I., København), f. 11. januar 1943.
9. Erik Kamman (civilingeniør S. K., Hørsholm), f. 15. januar 1943.
10. Lars Kier (dir. H. J. K., Århus), f. 12. april 1943.
11. Gunnar Sehested Larsen (driftsingeniør S. L., Ålborg), f. 3. maj 1942.
12. Jørgen Linde (kontreadmiral L., København), f. 31. aug. 1942.
13. Morten Lundbæk (grosserer H. Just, Prøvelyst), f. 1. sept. 1943.
14. Alli Mourier (bestyrer E. M., Korinth), f. 16. juni 1942.
15. Ole Finn Nielsen (landshøvding F. N., Grønland), f. 29. april 1942.
16. Ole Møller Olsen (gas- og vandmester Sv. O., København), f. 13. marts 1943.
17. Jakob Hansen Petersen (dyrlæge J. H. P., Hellevad), f. 13. nov. 1941.
18. Torben Pind (mejeribestyrer N. K. P., St. Heddinge), f. 11. febr. 1942.
19. Finn Rønnow (tandlæge R., Charlottenl.), f. 25. nov. 1942.
20. Jørn Ulrik Sørensen (civilingeniør V. S., Rungsted Kyst), f. 9. okt. 1941.
21. Jørgen Thrane (direktør E. T., Charlottenlund), f. 6. aug. 1943.
22. Hans Otto Valentiner (fru V., København), f. 27. febr. 1943.
23. Nils Cleve Vest (hofmarskal, kammerherre J. V., København), f. 19. juni 1943.
24. Bent Ørding (proprietær N. Ø., Fensmark), f. 14. jan. 1941.

I GYMNASIEKLASSE (nysproglig linje).

- 1.* Johan Asmussen (fru T. Boserup, Tureby), f. 6. juli 1942.
2. Joen Bille (forfatteren J. B., Gentofte), f. 11. april 1944.
3. Peter Hasse Clausen (hr. H. C., København), f. 10. febr. 1943.
4. Lars Henning-Jensen (filminstruktør B. H-J., København), f. 22. febr. 43.
- 5.* Kaj Ingemar (kiropraktor K. I., Viborg), f. 9. sept. 1942.
6. Lars Kirchheiner (fru Ditlev-Jensen, Ryomgård), f. 5. juni 1943.
- 7.* Knud Aksel Knudsen (gårdejer A. K., Allindelille pr. St. Merløse), f. 7. okt. 1942.
8. Lennart Leschly (oberst N. E. L., København), f. 22. sept. 1943.
9. Michael Mengel (transl. fru J. M., København), f. 16. april 1944.
- 10.* Finn Konstantin Petersen (bogtrykker H. P., Fakse), f. 20. febr. 1942.
- 11.* Troels Varming (overlæge T. V., Klampenborg), f. 31. juli 1942.

I GYMNASIEKLASSE (matematisk linje).

1. Peter Barner-Rasmussen (fru G. Frandsen, Charlottenlund), f. 8. sept. 1943.
2. Mats Blomberg (fru B., Stockholm), f. 6. maj 1943.
- 3.* Niels Danielsen (direktør E. D., Bogense), f. 20. juni 1943.
- 4.* Claus Drewes (apoteker C. M. D., Hjørring), f. 4. juli 1942.
5. Jacob Erlangsen (afd. arkitekt E., Korsør), f. 29. marts 1944.
- 6.* Morten Gronemann (fru G., Randers), f. 9. dec. 1942.
7. Stig Hansen (kriminalass. J. H., Vordingborg), f. 17. febr. 1943.
8. Sten Hasager (redaktør H., København), f. 2. sept. 1942.
9. Hans Møller Jensen (fabrikant M. J., Grenå), f. 23. sept. 1943.
- 10.* Gorm Næstholt Jensen (tømmerh. H. J., Hadsund), f. 13. aug. 1942.
- 11.* Poul Wachmann Jensen (mejeribestyrer M. J., Fakse), f. 29. jan. 1943.
- 12.* Ove Jespersen (afd. overdyrlæge J., København), f. 2. april 1944.

- 13.* Hans Jørgen Hatting Johansen (dommerfuldmægtig N. J., Præstø), f. 23. maj 1943.
- 14.* Jesper Skådstrup Jørgensen (viceskoleinspektør N. J., Kerteminde), f. 18. aug. 1943.
15. Torben Kirstein (landsretssagf. J. K., Charlottenlund), f. 28. aug. 1943.
- 16.* Bjørn Melgård (læge P. M., Assens), f. 20. aug. 1944.
17. Sten Munch-Petersen (civilingeniør M-P., Gentofte), f. 16. jan. 1944.
- 18.* Anders G. W. Mørch (ingeniør A. G. W. M., København), f. 26. dec. 1942.
19. Erik Lennart Mørdrup (redaktør M., Lyngby), f. 23. nov. 1943.
- 20.* Christian Oldenburg (ambassaderåd T. O., Frankrig), f. 26. nov. 1943.
21. Henning Våben Rose (fru E. R., Brønshøj), f. 16. juni 1943.
- 22.* John Thobo-Carlson (direktør L. T-C., Odense), f. 24. jan. 1943
23. Holger Krarup Vilstrup (sygeplejerske fru M. V., Næstved), f. 14. marts 1944.
- 24.* Preben Wagner (fodermester H. W., Nordenbro), f. 1. jan. 1943.
- 25.* Steffen Zeuthen (civilingeniør K. G. Z., Gentofte), f. 8. febr. 1943.
- 26.* Thorsten Ørnberg (afdel.ing. J. C. Ø., Oslo), f. 18. juni 1943.

4. MELLEMSKOLEKLASSE.

1. Niels Agdal (fru A. A., København), f. 10. jan. 1945.
2. Hans Henrik Berner (civilingeniør H. B., Hellerup), f. 2. maj 1944.
3. Klaus Bock (prokurist B., Fakse), f. 2. juli 1944.
4. Gregers Steendahl Christensen (civilingeniør Th. C., København), f. 16. juni 1944.
5. Steen Allan Christensen (reklamechef C., Lyngby), f. 16. nov. 1944.
6. Ulrik Danneskiold-Samsøe (godsejer, greve F. D-S., Søllested), f. 8. aug. 1945.
- 7.* Per Edrøn (dommer E., Odense), f. 19. august 1945.
8. Søren Frølich-Nielsen (handelsråd W. F-N., Frankrig), f. 24. nov. 1944.
9. Gregers Iuel (kammerherre G. I., Nyborg), f. 13. aug. 1944.
10. Poul Klinkby Jensen (autoforhandler A. V. J., Horsens), f. 29. dec. 1944.
11. Søren Kjærsgaard Jørgensen (kontorassistent, fru A. K. J., København), f. 10. aug. 1944.
12. Wilhelm Mule Malling (kaptajn M., København), f. 19. dec. 1944.
13. Michael Mogensen (afd. overlæge M., Herning), f. 31. okt. 1944.
14. Adam Moltke (afd. greve I. M., Fakse), f. 13. okt. 1943.
15. Norman Moltke (broder til nr. 14), f. 2. april 1945.
16. Lars Otto Kann Rasmussen (civilingeniør K. R., Krogstrup), f. 2. nov. 1943.
17. Jan Schmidt (grosserer H. S., Gentofte), f. 1. marts 1945.
18. Jørgen Valentin Schmidt (konfekturhandler, fru R. S., Roskilde), f. 22. juni 1944.
19. Henrik Nikolai Steenberg (tandlæge S., Gentofte), f. 28. maj 1945.
20. Mikkel Steincke (direktør M. S., London), f. 31. jan. 1944.
21. Claus Vagn-Hansen (amtmand C. A. V-H., Åbenrå), f. 3. marts 1944.
22. Georges Yelkendjoglou (salgschef Y., Grækenland), f. 7. dec. 1943.

3. MELLEMSKOLEKLASSE.

1. Henrik Bencke (fru Evers, Vedbæk), f. 19. maj 1945.
- 2.* Niels Karsten Bohr (direktør B., København), f. 11. april 1945.
3. Hans Ove Claudi-Hansen (sekretær, fru Kirsten C-H., Hellerup), f. 27. maj 1945.
4. Holger P. F. Collet (broder til nr. 3 i IIIgs), f. 22. juli 1945.
5. Anders Elverdam (landsretssagfører T. E., Fakse), f. 29. okt. 1945.
6. Lennart von Haffner (fuldm. i udenrigsministeriet H., København), f. 12. okt. 1945.
7. Jens Lage Hansen (filialbestyrer L. H., Brasilien), f. 11. maj 1945.

8. Iver Holck (baron H., Glumsø), f. 3. april 1945.
9. Peter Stampe Holst (godsejer H., Præstø), f. 24. maj 1945.
10. Henrik Andr. Larsen (organist Andr. L., Herlufsholm), f. 19. aug. 1945.
11. Ulrik Lehmann (civilingeniør L., Iran), f. 19. marts 1945.
12. Flemming Lerche (fuldmægtig L., Virum), f. 19. febr. 1946.
13. Ole Lundgren-Beck (økonomiinspektør L-B., Herlufsholm), f. 9. marts 1945.
- 14.* Claus E. Munck (kommandørkaptajn M., Kiel), f. 20. nov. 1945.
15. Martin Møller (læge H. M., København), f. 4. dec. 1945.
16. Ole Chr. Mørdrup (broder til nr. 19 i I g m), f. 26. sept. 1945.
17. Finn Pedersen (møbelhandler P., København), f. 25. juli 1945.
18. Mogens Rasmussen (afd. slagtermester R., Brønshøj), f. 25. jan. 1946.
19. Troels Ravnholt (direktør R., England), f. 14. april 1944.
20. Carsten Rich (kunstmaler P. Hornung, København), f. 7. nov. 1944.
21. Claus Rosenqvist (grosserer R., København), f. 3. febr. 1945.
22. Steen Otto Rønnow (broder til nr. 19 i II gm), f. 28. jan. 1946.
23. Sven Malte Sehested (kæmner S., Grønland), f. 18. okt. 1945.
24. Jan Petter Sommerfelt (civilingeniør S., Esrum), f. 26. aug. 1945.
25. Steen Steiner (fru J. S., Birkerød), f. 20. maj 1946.
26. Erik Svarre (redaktør S., Køge), f. 10. febr. 1945.

2. MELLEMSKOLEKLASSE.

- 1.* William Berntsen (direktør B., Frederikssund), f. 10. jan. 1947.
2. Nils Erik Ceplitis (assistent, fru E. C., København), f. 24. juli 1946.
3. Per Falkenberg (læge J. F., Malmø), f. 1. marts 1946.
4. Johan Grew (konsul, direktør E. T. G., Vedbæk), f. 7. febr. 1947.
5. Finn Gundesen (kørelærer, fru G., Hadsund), f. 19. marts 1945.
- 6.* Kjell Harr (fru H., Gentofte), f. 31. aug. 1945.
7. Svend-Jørgen Heineke (broder til nr. 5 i III gm), f. 17. febr. 1947.
8. Michael Helms (redaktionssekretær, fru K. H., Vedbæk), f. 16. okt. 1945.
9. Nils Hemmeth (salgsinspektør K. H., Charlottenlund), f. 8. juli 1947.
10. Ulrich Krenchel (ejendomsmægler C. K., Hellerup), f. 18. febr. 1946.
11. Niels Krüger (landsretssagfører P. K., Roskilde), f. 8. sept. 1945.
12. Hans Lange (fru J. L., Charlottenlund), f. 31. aug. 1946.
13. Erik Lassen (gdr. L. L., Mommark), f. 4. juli 1946.
14. Povl Linnet (kaptajn P. L., København), f. 23. nov. 1945.
15. Per Markvardsen (forstander H. M., St. Heddinge), f. 9. juli 1946.
16. Per Møller (afd. godsejer O. J. M., Pjedsted), f. 20. september 1946.
17. Kjeld William Nielsen (kommandørkaptajn J. N., Langeland), f. 1. juli 1946.
18. Claus Oldenburg (broder til nr. 20 I gm), f. 18. maj 1947.
19. Ulrik Oxholm (kaptajn J. O., Roskilde), f. 4. juni 1946.
- 20.* Jesper Packness (Trade Commissioner K. P., Bombay), f. 15. okt. 1945.
21. Palle Preben-Hansen (civilingeniør P. J. P-H., Hellerup), f. 2. juni 1947.
- 22.* Jørgen Ulrich Scheel (eksp.sekr. i udenrigsmin. J. D. S., Charlottenlund), f. 17. maj 1947.
23. Kay Skovgaard-Petersen (civilingeniør J. S-P., Allerød), f. 17. aug. 1945.
- 24.* Eric Wandel-Petersen (ambassaderåd M. W-P., Venezuela), f. 26. dec. 1945.
25. Gustav Wedell-Wedellsborg (direktør E. W-W., Charlottenlund), f. 13. okt. 1946.

6. HOVEDSKOLEKLASSE

- 1.* Kaj Bencke (afd. læge B., Odense), f. 18. dec. 1947.
 - 2.* Peter Blanner (ingeniør A. B., København), f. 9. aug. 1947.
 - 3.* Anders Bull Clausen (talepædagog C., Fjenneslev), f. 17. febr. 1947.
 - 4.* Harald Collet (broder til nr. 3 i III gs), f. 13. okt. 1947.
 - 5.* Frederik Crone (direktør C., Helsingø), f. 17. juli 1947.
 - 6.* Torkel Florian-Larsen (kaptajn F-L., København), f. 10. maj 1948.
 - 7.* Ole Gaardsting (fru G., København), f. 2. dec. 1947.
 - 8.* Michail Grunnet (kriminalassistent Å. G., København), f. 16. sept. 1947.
 - 9.* Claus Eggert Hansen (civilingeniør E. H., Lyngby), f. 18. juli 1947.
 - 10.* Thomas Rørdam Holm (afd. kunstmaler H., København), f. 25. sept. 1947.
 - 11.* Søren Axel Hove (overlæge H. H., Slagelse), f. 25. dec. 1947.
 - 12.* Peter Hvidt (overlæge C. H., Kolding), f. 29. marts 1947.
 - 13.* Steen-Michael Lund (direktør C. L., Bangkok), f. 14. okt. 1948.
 - 14.* Rasmus Møller (ingeniør B. M., Borup), f. 12. nov. 1947.
 - 15.* Bernt Anker Olsen (afd. sognepræst O., Holte), f. 30. jan. 1948.
 - 16.* Helge Kastrop Olsen (skibsfører K. O., København), f. 4. nov. 1947.
 - 17.* Peter Egens Pedersen (direktør H. P., Rom), f. 6. juni 1947.
 - 18.* Frederik Rosenørn-Lehn (lensbaron R-L., Oreby), f. 21. aug. 1948.
 - 19.* Frits Rosenørn-Lehn (baron R-L., Sverige), f. 8. marts 1947.
 - 20.* Jesper Ryberg (legationsråd R., Indonesien), f. 1. maj 1949.
 - 21.* Lars-Johan Skjerbek (sognepræst S., Simmerbølle), f. 10. marts 1948.
-

ÅRETS ARBEJDE

Når intet andet bemærkes, opgives hele det læste pensum til examen.

RELIGION

- III gs (*Andreas Larsen*): Radikal og humanistisk kristendomsopfattelse. Indre Mission og Grundtvigianismen. Religionspsykologi, specielt med henblik på begreberne: Lykke og lidelse, synd og skyld. Luther og Erasmus Rotterdams. Religionshistorisk orientering (Toynbee).
- III gm (*Jørgen Andersen*): Indledning til Faust. Jobs bog. Søren Kierkegaard. Fransk existentialisme. Gud og mennesket (Johannes' Første brev og evangelium). Om at være til i medansvarligheden (Kazantzakis, Exupéry, du Gard, Camus, Hillary og Nis Petersen). Pastoralbreve.
- II gs (*Andreas Larsen*): Den religiøse autoritet belyst ud fra kirkehistoriske begivenheder samt tænkeres og digteres behandling af emnet. Ortodoksi og kætteri. S. Kierkegaard: Af „Enten — eller“ og „Frygt og bæven“. Den etiske suspension. (Jac. Knudsen: Den gamle præst).
- II gm (*Jørgen Andersen*): Gl. Testamente: Genesis, Højsangen, Jobs bog, profetien, salmerne. Panteisme. Grundtvigs dimispræken. Brev til et gidsel.
- I gs (*Andreas Larsen*): Det onde i naturen. Det onde i mennesket. Skæbne over for skyld. Jødedømmens stilling til det onde. Jobs bog. Prædikeren. S. Kierkegaard: Af „Enten — eller“.
- I gm (*Andreas Larsen og Jørgen Andersen*): Kaj Munks Ordet og En idealist. Gl. Testamente (udvalgte stykker). Religiositet. De andre religioner.
4. ml. (*Krærup-Hansen*): Konfirmandforberedelse. — Efter konfirmationen og til sommerferien: Kristne personligheder i det 20de århundrede.

3. ml. (*Juel Møller*): Nørfelt m. fl.: Kristendomskundskab s. 174 bogen ud. Supplerende læsning i Ny Testamente samt Morton: I mesterens forspor — og Tybjerg og Tange: Kirke- og missionshistoriske skikkelser. Nogle salmer er gennemgået og lært.
2. ml. (*Juel Møller*): Nørfelt m. fl.: Kristendomskundskab s. 97—174. Supplerende læsning i Ny Testamente samt Fridrikson: Min livssaga og Morton: I mesterens fodspor. Nogle salmer gennemgået og lært.
6. kl. (*Schwarz*): Nørfelt m. fl.: Kristendomskundskab: Det gamle Testamente. I tilknytning hertil er gennemgået træk af Israels historie. — Nogle salmer er gennemgået og læst.

DANSK

- III gs (*Juel Møller*): Litteraturhistorie efter Jensenius. 1. hovedv. statarisk. 3 hovedv. kursorisk (En idealist. Isbjørnen. Per Gynt). Tekster efter Falkenstjerne og Borup Jensen. Svensk og norsk efter Møller og Tolderlund. Grammatik efter Ottar Jensen. 9 stile. Elevforedrag i tilknytning til teksterne. Til examen opgives: En dansk students eventyr. Af en landsbydegns dagbog. Den gamle præst. Tekster: Sønnetabet, Saxes fortale. Havbor og Signelil. Visitatsbog 1—2, Sorrig og glæde. Pårs I. Om mig selv. Den ked-som vinter. Rungsteds lyksaligheder. Af Levned og meninger. Guldhornene. Hakon Jarls død. Morgenvandring. Strandbakken. Af Valdem. d. Store. Bekendelse. En gammel pedant. Posthuset. Sjælland. Adam tager sit parti. Klokkeren. Maser. Af Hovedstrømninger. Af fru Marie Grubbe. To verdener. Engelske socialister. Ørneflugt. Frøkenen. Bekendelse (Johs. J.). Bekendelse (Stucken-

berg): indledn. + VII. Kirstens sidste rejse. Graven i sne. Morgen. Græs. De blå undulater. Bergmannen. Hvorledes jeg blev digter. Svensk og norsk: Odalbonden. Epilog ved magisterpr. Idyll och epigram. Gammelt porcelin. Älvan til flickan. Fröding-teksterne. Det rätta barnasinet. Dvärgen. Vägen till Klockrike. Strändernas svall./Af Haugtussa. Bjørnson: Mit livs historie. Markens grøde. Wildenvey-teksterne. Grammatik efter Ottar Jensen.

III gm (*Jørgen Andersen*): Litteraturhistorie fra Georg Brandes til Morten Nielsen, efter Jensenius og J. A. — Tekster efter Falkenstjerne og E. Borup Jensen. — Værker: Den gamle Præst, Jon Gabriel Borkman, et Nis Petersen-udvalg. — Ottar Jensen: Dansk grammatik for gymnasiet. — Norsk og svensk efter Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen samt efter Falkenstjerne og Borup Jensen. — Elevforedrag over følgende værker: Niels Lyhne, Pelle Erobreren, Kongens Fald, Vindrosen, Møde ved Milepælen. 9 stile.

Til examen opgives: En landsbydegns Dagbog, et Nis Petersen-udvalg. (ss. 47-52, 56-58, 91-131, 153-190). Han sidder ved Smeltediglen. Tekster I: Helge og Sigrun, Fortale til Jyske lov, Niels Ebbesen, Ebbe Skammelsen, Lave og Jon, Hver har sin skæbne, Om mig selv, Den kedsom vinter, Du dejlig Rosenknop, Her vil ties, Ode til sjælen, Våren, Roserne, Guldhornene, Perspektivbilleder, Strandbakken. II: Bekendelse, Hauchs dødsleje, Posthuset, af Et Liv genoplevet i Erindringen, Hertz' dagbog, Tidlig skilsmisse, Adams bryllup, Nattergalen, Først Guds rige. III: Indl. til Hovedstrømninger, Om mit kald, Marie Grubbe (sidste del), Lykke-Per, Frøkenen, Den druknede, Graven i sne, Kirstens sidste rejse, af Torden i Syd, Morgen, Rimbrev (af Henrik Ibsen) samt efter Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen: Du må ikke sove og Møte ved Milepælen. — Norsk efter F. B. J.: Hvorledes jeg blev digter, Ved Rundarne, Dag af Juvikfolke (7. udg. ss. 355—357m) samt efter F. M. T.-H.: Herre Gud, Bergens beskrivelse, Aust-Vågøy. — Svensk: Fredmans Epistlar nr. 3 og 58, Odalbonden, Mjältsjukan, Landshövdingen, Dressyren börjar, Giftermål på besparing, Skolexamen, Gustaf Frödings jordafärd, Vackert Väder, Våran prost, Skalden Wennerbom, Gillet på

vinden, En kopp te, Hissen som gick ner i Helvete, af Kalloccain, En olycksdag.

II gs (*Juel Møller*): Litteraturhistorie efter Jensenius. 2 hovedværker statarisk. 1 kursorisk. Tekster efter Falkenstjerne og Borup Jensen. Svensk efter Møller og Tolderlund. Grammatik efter Ottar Jensen. 12 stile. Elevforedrag i tilknytning til teksterne. Til examen opgives: En dansk students eventyr. En landsbydegns dagbog. Tekster: Guldhornene. Hak. Jarls død. Morgenvandring. Frode på Vifies ø. Frodes død. Valdemar d. Store. Bekiendelse. Sang v. naturforsker-mødet. Strandbakken. Kristelig dagvise. I kvæld — Posthuset. Sjælland. Klokken. Nattergalen. Adam tager sit parti. Maser. Svensk: Det rätta barnasinet. Dvärgen. Grammatik: Sætningslære. Ordklasser. Lydlære.

II gm (*Jørgen Andersen*): Litteraturhistorie fra Baggeseen til Georg Brandes, efter Jensenius og J. A., med tekstprøver efter Falkenstjerne og E. Borup Jensen. — Værker: Hakon Jarl, En landsbydegns Dagbog, En dansk students Eventyr, Fem eventyr af H. C. Andersen, Adam Homo (kurs.), Maser, Et Nis Petersen-udvalg, Påskekløkken. — Grammatik (efter Ottar Jensen) §§ 36—85. — Svensk efter Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen ca. 35 sider. — Elevforedrag over Blicher-noveller og H. C. Andersen-eventyr samt „Avromche“, „Nattergal“ og „Phantasterne“ — 12 stile.

Til examen opgives: Hakon Jarl, En landsbydegns Dagbog, Et Nis Petersen-udvalg. — Tekster: Da jeg var lille, Manheim, Perspektivbilleder, Strandbakken, I kvæld, Bekendelse, En gammel pedant, Posthuset (m. literære kilder), Sjælland, Tidlig skilsmisse, Klokken, Adams bryllup. — Svensk: Mjältsjukan, Dressyren börjar, Gustaf Frödings jordafärd, Vackert väder, Våran prost, Skalden Wennerbom, Eden I & II, Gillet på vinden, Stockholms vattenvärld. — Grammatik.

I gs (*Juel Møller*): Litteraturhistorie efter Jensenius. 3 hovedværker statarisk. 1 kursorisk. Tekster efter Falkenstjerne og Borup Jensen. Svensk efter Møller og Tolderlund. Grammatik efter Ottar Jensen. 14 stile. Elevforedrag i tilknytning til teksterne. Til examen opgives: Gunlaugs saga, Kærlighed uden strømper, Den stundesløse. Tekster: Den højes ord. Trymskvide. Sønnetabet. Hagbard og Signe. Vedels Saxo. Havbor og

Signalil. Hævnersværdet. Erik Kl. drab. Niels Ebbesen. Ebbe Skammelsen. Visitatsbog 1—2. Om sælsomme ægteskab. Om mig selv. Pårs I. Den kjedsom vinter. Op, al den ting — Rungsteds lyksaligheder. Levned og meninger. Roserne. Svensk: Odalbonden. Epilog. Idyll och Epigram. Gammelt porslin. Älvan till flickan. Fröding. Grammatik: Sætninger. Ordklasser. Lydlære.

- I gm (*Jørgen Andersen*): Litteraturhistorie indtil Baggesen efter Jensenius og J. A., med tekstprøver efter Falkenstjerne og E. Borup Jensen. — Værker: Gunlaugs saga, Erasmus Montanus, Kærlighed uden Strømper (kurs.), Ewalds død og Han sidder ved smeltediglen. — Grammatik (efter Ottar Jensen) §§ 1—35. — Svensk efter Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen ca. 50 sider. — Elevforedrag over komedier af Holberg, herunder: Forsvar for Erasmus og hans commilitones. Samt Evalds „Fiskerne” og Kaj Munk's Niels Ebbesen. — 14 stile.
- Til examen opgives Gunlaugs saga og Erasmus Montanus. — Tekster: Bjarkemål, Helge og Sigrun, Valdemar og Tove, Niels Ebbesen, af Visitatsbogen, Sorrig og glæde, Om mig selv. Den kedsom vinter, Her vil ties, Våren, Rungsteds lyksaligheder, Fortale til Samtlige Skrifter. — Svensk: Odalbonden, Skoleexamen, En kopp te, af Martin Bircks ungdom, En olycksdag. — Grammatik efter aftale.
4. ml. (*Juel Møller*): Clausen og Hansen: Dansk Læsebog III 12. udg. Svensk efter Rehling og Hasselberg: Svensk læseb. f. mellemsk. 19 stile. Forskell. værker læst for klassen.
- Til examen opgives: Bojer. Den sidste viking. Læsebog: I skole. Moses og Faraos. Arne og Eli. Sang for Norge. Bjørnsons fedrelandssanger. Vore gamle kirker. Rasmus Rask. Historien om en moder. Nattergalen. Jens Grams begravelse. Som en rejse-lysten flåde. Skuespiller Martin Linge. Flagget. Tømmerpladsen, Bjørn Sivertsens brudefærd. ca. 160 ns. Svensk: Liljecronas hem. En julgäst. Fem farliga f'er. En dalkarls bedrifter. En bjørnhistoria. Jan Ersas. Stadens löjtnant.
3. ml. (*Juel Møller*): Clausen og Hansen: Dansk Læsebog III 12. udg. Forskell. værker læst for klassen. Grammatik i tilknytning til texterne. Svensk efter Rehling og Hassel-

berg, ca. 18 s. 23 stile (diktat, genfortæll., frie stile).

- Til examen opgives: Island og dets bebyggelse. Kjartan hos Olav Tryggvasson. Nordiske vikinger. Danmarkssangen. Dronn. Dagnars bryllup. Dronning Dagnars død. Elverhøj. Adelsliv efter folkeviserne. Nåde de færgen. Chr. II på Lillebælt. Præsten i Vejlbj. Tycho Brahes farvel. Chr. IV's besøg på Hven. Svensk: Liljecronas hem. En julgäst.
2. ml. (*Normann Jørgensen*): Clausen og Hansen: Dansk læsebog II, 12. udg. Sproglære efter Jensen og Noesgaard. En ugentlig stil (diktat - genfortælling - fristil).
- Til eksamen opgives: H. C. Andersen: Danmark. Den grimme ælling. Hestebetvingeren Varg. Ane og Koen. De tre helligaftener. Faderen. Et farligt frieri. Folkene på Lidarende og Bergtorhvol. Knud den Store. En ønskeseddel. Glæde over Danmark. Danmarks trøst. Henrik og Else. Et grundskud.
6. kl. (*Schwarz*): Clausen og Hansen: Da. Læsebog for 6. skoleår (v. Jørgen Andersen). — Sproglære efter Jensen og Noesgaard. Hertil skriftlige ordøvelser. — En ugentlig skriftlig opgave: diktat, genfortælling, fristil. — Øvelser i svensk efter tillægget til Da. Læsebog.

ENGELSK

- III gs (*rektor/Henry Andersen*): Shakespeare: The Merchant of Venice (Eng. forf. f. gym. V). Østerberg: A Hundred English Poems, pp. 92—130. Ehlerm-Møller, Lindum, Rosenmeier: A Contemporary Reader, pp. 16—27, 39—53, 55—84, 93—106, 157—178.
- Til examen opgives: Shakespeare pp. 6—15, 28—35, 54—68. Poems pp. 75—76, 80—81, 86—88, 92—104, 115—120, 123—124. The Dickens Reader pp. 20—32, 68—88. A Contemporary Reader pp. 97—106, 157—166. Friis-Hansen: Engelsk II pp. 59—66, 130—136. Friis-Hansen: Engelsk III pp. 23—31, 48—56, 150—160.
- II gs (*Henry Andersen*): Orwell: Animal Farm (Penguin). The Dickens Reader pp. 3—88. A Contemporary Reader pp. 55—93, 142—145, 200—216. Two Centuries of English Poetry pp. 15—22, 113—124, 153—155, 157—158, 162—163, 166—168. Nevil Shute: On the Beach (læst kursorisk).
- Til eksamen opgives: Animal Farm kap. IX; Dickens pp. 20—32, 68—88; A Contempo-

- rary Reader pp. 60—64, 142—145; Two Centuries: pp. 17—18, 123—124, 153—155, 157—158, 166—168.
- II gm (*rektor/Henry Andersen*): Friis-Hansen: Engelsk for gymnasiet I, Engelsk for gymnasiet II, Engelsk for gymnasiet III pp. 32—119.
- I gs (*Schwarz*): Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Eng for Gymn. I: pp. 48—107, 136—150. Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Eng. for Gymn. II: pp. 5—59, 99—171. Hunosøe og Mouridsen: Four Modern Writers: Hemingway: The Old Man and the Sea. En ugentlig skriftlig opgave. Stiløvelser (Brier). Grammatik (Herløv).
Til examen opgives: I: pp. 62—71, 136—146. II: pp. 121—126, 136—143, 155—171. Hemingway: pp. 67—75, 89—103.
- I gm (*rektor/Stejlfen Rosenmeier*): Friis-Hansen: Engelsk for gymnasiet I.
4. ml. (*Schwarz*): Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Eng. for Mellemskolen IV.
Til eksamen opgives stk. 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 22, 26.
3. ml. (*Schwarz*): Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Eng. for Mellemskolen III.
Til examen opgives stk. 2, 3, 5, 6, 10, 11, 16, 17, 22, 32, 36, 38. Wendy Hall: The Green Dragon.
2. ml. (*Henry Andersen*): Friis-Hansen: Engelsk II. Gertrude Keir: The Shop in Silver Street.
6. kl. (*Henry Andersen*): Friis-Hansen: Engelsk I. Burwood Tylor og Smugglers at Cliff House (begge Hirschsprungs Forlag). Gertrude Keir: The Shop in Silver Street (halvdelen af klassen).

TYSK

- III gs (*Leuchsenring*): W. v. Goethe: Urfaust, udg. af Branner og Pedersen. Eduard Møerike: Mozart auf der Reise nach Prag. (Reclam). Ring Hansen og Stærmosø: Kulturgeschichtliche Lesestuecke. Heinrich Boell: Wo warst Du, Adam? (Ullstein (i uddrag). Sigtryggsson og Rossen: Kurzgefasste deutsche Grammatik. Oversættelses- og referatstile.
Til examen opgives: Schiller: Maria Stuart: I, 2, 6. II, 2, 9. III, 4, 6. IV, 4, 10. Goethe: Urfaust: v. 1—248, 456—656, 1066—1310. Kerker-scenen v. 5—118. Deutsche Klassiker: p. 132—36, 157—61. Deutsche Poesie: p. 38, 39—40, 42—43, 45—50, 52—56, 60—61,

64—65, 66—67, 73—80, 107, 110—111, 113—114, 120—121. Kulturgeschichtliche Lesestuecke: Nr. 1, 5, 20, 28. Heinrich Boell: cap. 1.

- II gs (*Leuchsenring*): Fr. v. Schiller: Maria Stuart. Deutsche Klassiker: Schiller: Literaturhistorie: Oplysningstiden, Sturm und Drang-perioden, Schiller. Stefan Zweig: Die Welt von Gestern (udg. af J. Jepsen). Ring Hansen og Stærmosø: Kulturgeschichtliche Lesestuecke. H. Moe: Sprachlere. Gad og Moe: Tysk Stiløvelse. Oversættelses- og referatstile. Skriftlige referater fra „Maria Stuart“.
Til examen opgives: Maria Stuart: I, 2, 6. III, 4. IV, 4, 10. Kulturgeschichtliche Lesestuecke: I, 5, 28. Zweig: S. 7—18, l. 3 f. o., s. 44—47, l. 6 fn.
- I gs (*Leuchsenring*): Gad: Moderne tyske noveller: Schnitzler: Geronimo. Waggerl: Landstreicher. Th. Mann: Tonio Kroeger. Nydahl: Lebendige deutsche Dichtung: Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11. Hertig, Kryger Kristensen: Deutsche Poesie: S. 11, s. 68—80. Litteraturhistorie: Schiller, Supplement til de i noterne angivne data til de læste forfattere. H. Moe: Deutsche Sprachlehre. Gad og Moe: Tysk stiløvelse. Oversættelsesstile.
Til examen opgives: Gad: Geronimo, s. 5—18, l. 18 fn. Leb. d. Dichtung: Nr. 4, 5, 7, 11.
4. ml. (*Leuchsenring*): Wiggers Smith, Hasselriis og Mogensen: Tysk III. Udvalg af Erich Kaestner: Drei Maenner im Schnee, ved A. Werner.
3. ml. (*Leuchsenring*): Wiggers Smith, Hasselriis og Mogensen: Tysk II.
2. ml. (*Leuchsenring*): Wiggers Smith, Hasselriis og Mogensen: Tysk I.

FRANSK

- III gs (*Henry Andersen*): Svanholt & Troensegård: Textes Français. Sartre: Les Mains Sales. Henriques & Willemoës: Fransk litteratur i udvalg, 1955: pp. 64—74, 91—112, 135—143, 176—184, 208—220, 338—363. Litteraturprøver af Camus og Malraux. Brunn & Roskjær: La France Occupée et Délivrée: pp. 3—27, 49—65.
- III gm (*Jørgen Andersen*): Svanholt og Troensegaard: Textes Français (sluttet). — Albert Camus: L'Etranger. — Jean Hougron: Le Voyage Inutile. — Bruun og Roskjær: La

- France Occupée et Délivrée, ss. 3—23, 49—61, 65—92. — Enkelte tekster efter Henriques og Willemoës. — N. Chr. Nielsen: Fransk skolegrammatik (sluttet og repeteret med benyttelse af N. Chr. Nielsen: Franske stiløvelser og orddannelse).
- II gs (*Henry Andersen*): Laugesen: Lectures Faciles, pp. 87—98. Svanholt: Franske Tekster. Bruun & Roskjær: La France Occupée et Délivrée.
- II gm (*Jørgen Andersen*): Svanholt: Franske Tekster (hele bogen). — A. Laugesen: Lectures Faciles (hele bogen). — A. Laugesen: Nouvelles Lectures Faciles, ca. 65 sider. N. Chr. Nielsen: Fransk Skolegrammatik, §§ 48—75, 87—90 samt verberne afsluttet og repeteret. — N. Chr. Nielsen: Franske stiløvelser.
- I gs (*Schwarz*): Aa. Grønkjær: Lærebog i fransk for begyndere.
- I gm (*Henry Andersen*): Grønkjær: Fransk for begyndere.

LATIN

- III gs (*Illum*): Foss, Frisch og Höeg: Lat. teksthefter III, s. 55—66, 69—75. L. Höeg: Cæsar o. a. forf.: Dele af Gallerkrigens 5. bog samt Ciceros brevveksling. Til eksamen opgives: Gallerkrigens 4. bog. Ciceros breve, nr. 21. Lat. teksthefter II s. 37—44 ud. III s. 38—48 (linie 15), 59—66 (linie 9).
- II gs (*Illum*): Höeg: Cæsar o. a. forf. s. 44—47, III s. 36—55. Til eksamen opgives: Lat. teksthefter II s. 37—47, III s. 38—48.
- I gs (*Illum*): Höeg: Cæsar o. a. forf. s. 16—44. Til eksamen opgives s. 27—44.
4. ml. (*Illum*): Mikkelsen: Lat. Læsebog Øvelsesstykkerne og stk. I—XXXII. Til eksamen opgives stk. I—XXXII.

OLDTIDSKUNDSKAB

- III gs (*Normann Jørgensen*): Sokrates' Domfældelse og Død v. Frisch. Kragelund: Græske kunstværker og Bruhn og Hjortsø: Klassisk Kunst. Til eksamen opgives: Iliaden I, II v. 1—484 og VI v. 66—529. (Wilster v. Kragelund). H. Frisch: Sokrates' Domfældelse og Død. Kragelund: Græske Historikere pp. 46—80. Aischylos: Agamemnon (v. Niels Møller). Billeder: Kretisk-mykensk kunst, Geometrisk stil, Akropolis, Olympia, Apollon fra Te-

nea, Vognstyreren, Discoskasteren, Spydbæreren, Hermes med Dionysosbarnet, Døende Galler, Laokoon.

- III gm (*Normann Jørgensen*): Som III gs.
- II gs (*Normann Jørgensen*): Aischylos: Agamemnon (v. Niels Møller). Sofokles: Antigone (v. Niels Møller). Kragelund: Græske kunstværker: Kretisk mykensk kunst. Geometrisk stil. Til eksamen opgives: Agamemnon og Antigone.
- II gm (*Normann Jørgensen*): Som II gs.
- I gs (*Normann Jørgensen*): Iliaden I—II og VI sang. Odysseen I—II og VI sang. Kragelund: Græske historikere pp. 1—29 og 46—80.
- I gm (*Normann Jørgensen*): Iliaden I—III og VI sang. Odysseen I—II sang. Kragelund: Græske historikere pp. 1—29.

HISTORIE

- III gs (*Levinson*): Munch: Verdenshistorie IV. Kierkegaard og Winding: Nordens historie fra 1814. Morville: Samfundslære. Andrup m. fl.: Billeder til Danmarks hist. Bøgebjerg og Elmelund: Kilder til mellemkrigstidens hist. Helms: Kilder til Skovklosters hist. Til eksamen opgives: Munch I s. 44—180. Munch IV s. 41—56 (Frankrig 1815—1914). S. 80—95 (Tyskland 1815—1914). S. 100—105 (Italien 1815—1914). S. 105—116 (Rusland 1815—1914). S. 118—132 (USA 1815—1914). S. 187—238 Verdenshist. 1919—1939. — Nordens hist.: S. 62—119 (Unionstiden — Norge 1660). Danmarks hist. 1814—1939. Samfundslære: S. 9—38, 71—97, 115—121. Tekster: Bøgebjerg 53—93 (Østrig-Czekoslovakiet). Helms billeder. Andrup m. fl. 52—53, 70, 65 a. b., 86, 88, 92, 101, 107, 169, 205.
- III gm (*Illum*): Verdenshistorie, Nordens historie og samfundslære: som ns. — Hakon Müller: Kilder til Danmarks historie IV. Andrup m. fl.: Billeder til Danmarks historie. Til eksamen opgives: Verdenshist., Nordens hist. og samfundslære som ns. — Billeder: Danmarks hist i billeder, nr. 145—149, 163, 205, 230, 231, 284 og 291. Nordens hist. s. 37, 89 og 202. — Tekster: Kilder til Danmarks hist IV, s. 20—24, 33—37, 39—49. Helms: Kilder til Skovklosters hist s. 9—14, 52—58.

II gs (*Levinsen*): Munch: Verdenshistorie III og IV (til 1815). Kierkegaard og Winding: Nordens historie til 1814. — Andrup m. fl.: Danmarks hist i billeder. Helms: Kilder til Skovklosters hist.

Til eksamen opgives: Munch III, S. 5—71, 116—157. Nordens hist.: S. 62—128.

II gm (*Illum*): Som ns.

I gs (*Levinsen*): Som I gm.

I gm (*Levinsen*): Munch: Verdenshistorie I og II. Rosenberg:: Plinius' brevveksling. Billeder i tilknytning til stoffet.

Til eksamen opgives: Grækenland fra Kolonitiden. Rom til Kejserdømmet (Munch I s. 50—133). — Middelalderens hist. s. 82—104.

(Munch II s. 82—104).

4. ml. (*Levinsen*): Schmidt II s. 168—280. Til eksamen opgives 1815—1939.

3. ml. (*Levinsen*): Schmidt, s. 1—166.

Til eksamen opgives s. 1—136.

2. ml. (*Levinsen*): Schmidt I, s. 155—266.

Til eksamen opgives s. 155—224, 242—264.

6. kl. (*Schwarz*): Schmidt: Historie for Mellemkolen I, pp. 1—132.

GEOGRAFI

4. ml. (*Degenkolw*): C. C. Christensen: Geografi II. Sydamerika og Norden.

Til eksamen: det læste stof.

3. ml. (*Degenkolw*): C. C. Christensen: Geografi II. Asien, Australien og Nordamerika.

Til eksamen: det læste stof.

2. ml. (*Degenkolw*): C. C. Christensen: Geografi I & II. Fra Østrig bogen ud. Afrika.

Til eksamen: det læste stof.

6. kl. (*Degenkolw*): C. C. Christensen: Geografi I. Forfra til Alperne.

Til eksamen: det læste stof undtagen De baltiske stater.

NATURFAG

III gs (*Degenkolw*): A. Krogh: Menneskets Fysiologi. K. Simonsen: Biologi.

Til eksamen: det læste stof.

III gm (*Degenkolw*): Som III gs.

II gs (*Degenkolw*): Reumert & Tscherning: Geografi med Naturlære, 3. udgave. Fra Danmarks klima bogen ud.

Til eksamen: det læste stof med enkelte overspringelser.

II gm (*Degenkolw*): Hellner og Humlum: Geografi og Geologi I & II.

Til eksamen: det læste stof med overspringelse af historisk geologi.

I gs (*Degenkolw*): Reumert og Tscherning: Geografi med Naturlære. Forfra til Danmarks Klima med enkelte overspringelser.

Til eksamen: det læste stof.

I gm (*Degenkolw*): Hellner og Humlum: Fysisk Geografi forfra til Klima.

Til eksamen: det læste stof.

NATURHISTORIE

4. ml. (*Degenkolw*): Stockmarr og Bøving Petersen: Zoologi II fra Pighude bogen ud. — Balslev og Simonsen: Botanik IV.

Til eksamen: det læste stof.

3. ml. (*Degenkolw*): Stockmarr og Bøving Petersen: Zoologi II: forfra til Pighude. Balslev og Simonsen: Botanik III.

Til eksamen: det læste stof med enkelte overspringelser.

2. ml. (*Degenkolw*): Stockmarr og Bøving Petersen: Zoologi I: fra Kragen bogen ud. Balslev og Simonsen: Botanik II. Lille Flora.

Til eksamen: det læste stof med enkelte overspringelser.

6. kl. (*Degenkolw*): Stockmarr og Bøving Petersen: Zoologi I: forfra til Støren. Balslev og Simonsen: Botanik I. Lille Flora.

Til eksamen: pattedyr.

NATURLÆRE

III gm (*Borelli-Møller*): Eriksen og Sikjær: Fysik III.

Til eksamen opgives: Fysik I, 3. udgave, s. 45—90, Fysik II, 3. udgave, s. 5—24, 43—63, 109—132, Fysik III, 3. udgave, s. 5—28, Astronomi, 4. udgave, s. 9—83. Øvelser: 1) høje temperaturer, 2) fordampningsvarme, 3) faste stoffers udvidelse, 4) lufttermometer, 5) normal massefylde for atmosfærisk luft og flaskegas, 6) måttet vanddamps tryk, 7) måling af fugtighedsgrad, 8) hulspejle, 9) samlelinse, 10) mikroskop, 11) alkohols massefylde, 12) penduler, 13) måling af frekvens, 14) spektrometer, 15) goniometer.

Ring: Kemi for gymnasiet, 9. udgave, s. 160—219.

Til eksamen opgives: S. 1—39, 43—53, 63—73, 115—122, 134—148, 166—169 samt Na, Ca, Al, Pb, Cu, Fe og Mn.

II gm (*Borelli-Møller*): Eriksen og Sikjær: Fysik II, 3. udgave, Eriksen og Pedersen: Astronomi, 4. udgave. Kobberø: Kemi for gymn., 2. udgave, s. 66—135.

- I gm (*Borelli-Møller*): Eriksen og Sikjær: Fysik I. Kobberø: Kemi for gymn.. 3. udgave, s. 4—68.
4. ml. (*Borelli-Møller*): Eriksen: Fysik for mellemskolen II, s. 49—112. Kobberø: Kemi for mellemskolen, s. 34 og bogen ud.
3. ml. (*Borelli-Møller*): Eriksen: Fysik for mellemskolen II, s. 5—48. Kobberø: Kemi for mellemskolen: Fra kemiske forbindelser og grundstoffer og bogen ud.
2. ml. (*Borelli-Møller*): Eriksen: Fysik for mellemskolen I. Fra magnetisme og bogen ud. Kobberø: Kemi for mellemskolen. Forfra til kemiske forbindelser og grundstoffer.
6. kl. (*Borelli-Møller*): Eriksen: Fysik for mellemskolen I: Forfra til magnetisme.

Studiebesøg:

22. 9. 59: 3. ml. Kählers keramik.
23. 9. 59: 4. ml. Kählers keramik.
29. 9. 59: I m og 1. ml. Holmegaards Glasværk.
23. 11. 59: Krydsfinérfabrikken.
4. 12. 59: Næstved Tidende.
11. 3. 60: Præstø amtssygehus' røntgenafd.

MATEMATIK

- III gm (*Mogens Jensen*): Juul og Rønnau: Matematik II fra Hyperblen, Matematik III. Til eksamen opgives: Bog I (5. udg.) s. 13—24, 29—63, 107—129, 139—187. Bog II (6. udg.) s. 30—85, 92—100, 135—169. Bog III (5. udg.) s. 44—67, 95—137.
- II gm (*Mogens Jensen*): Juul og Rønnau: Matematik II til Hyperblen.
- I gm (*Mogens Jensen*): Juul og Rønnau: Matematik I.
4. ml. (*Mogens Jensen*): C. C. Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og aritmetik IV. Juul og Rønnau: Geometri for mellemskolen s. 60—85.
3. ml. (*Mogens Jensen*): C. C. Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og aritmetik III. Juul og Rønnau: Geometri for mellemskolen s. 31—61.
2. ml. (*Illum*): C. C. Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og matematik II. Juul og Rønnau: Geometri, til s. 31.
6. kl. (*Illum*): C. C. Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og matematik I.

SKRIVNING

3. ml. (*Juel Møller*): Der er lagt vægt på udformning af håndskrift.

2. ml. (*Normann Jørgensen*): Øvelser i håndskrift.
6. kl. (*Schwarz*): Individuelle øvelser i håndskrift.

SLØJD

4. ml. (*Arne Bang*): Forskellige arbejder i teaktræ, smykker, skåle m. m. Som prøvearbejde er fremstillet en kubus.
3. ml. (*Arne Bang*): Arbejder i træ, teak, ben, horn til smykker, skåle o. l., enkelte borde, højtaltere, forskellige modeller m. m. Som prøvearbejde er fremstillet en kubus.
2. ml. (*Arne Bang*): Forskellige arbejder i træ og teak til smykker og skåle, småborde, hylde, modelskibe, pontonbåde m. m.
6. kl. (*fru Inger Larsen*): Lersløjde, udklip (jule- og fastelavnsting) samt fritegning.

Fritidssløjde tirsdag eftermiddag.

TEGNING

3. ml. (*Arne Bang*): Enkelte bundne opgaver tegnet efter modeller, endvidere tegning af etnografiske genstande, biler, maskindele, dyr m. m. efter eget valg.
2. ml. (*Arne Bang*): Enkelte bundne opgaver efter modeller. Tegning af etnografiske genstande, dyr, planter m. m. efter eget valg.
6. kl. (*fru Inger Larsen*): Tegning og farvelægning med akvarel og oliekridt efter vægtavler. Tegning efter lette fritstående ting. Begyndelsesgrunde i perspektiv.

SANG OG MUSIK (*Andreas Larsen*).

I gymnasiet anvendes ud over den egentlige sangundervisning en del tid på at give disciplinene kendskab til musiklitteraturens hovedværker. I en ugentlig fællestime dyrkes korsang. I mellemskolen arbejdes der med rytmik, de vigtigste intervaller og en naturlig tonedannelse. En række enstemmige sange og korstemmer til flerstemmige sange er indøvet. I musikundervisningen har deltaget 24 disciple, alle i klaverspil.

For alle 3 gymnasieklasser har der været lejlighed til at deltage i musikaftener i organisatorboligen. Ved disse aftener gives der interessererede disciple lejlighed til yderligere fordybelse i de på klassen gennemgæede musikværker, ligesom der stiftes bekendtskab med musik inden for de forskellige stilarter i et omfang, som ikke kan nås medtaget på de normale timer på skolen.

GYMNASTIK OG SPORT

(Levinson, Bj. Normann Jørgensen,
Henry Andersen).

Der er blevet undervist i fodbold, volleyball, atletik og gymnastik. I gymnastik har vi lagt særlig vægt på redskabsgymnastik.

Fritidssporten.

I udendørs sæsonen har disciplene fået undervisning i fodbold, håndbold, atletik og tennis. Fodbold har været ledet af Bj. N. J., håndbold og tennis af H. A. og atletik af Lev. Der er blevet arrangeret træningskampe, dels klassekampe, dels kampe med andre skoler.

I indendørs sæsonen er der blevet spillet håndbold, volleyball og badminton. Der har været ekstratræning i gymnastik for gymnasiet og mellemskolen (ledet af Bj. N. J. og Lev.).

Atletikmedhjælpere har været: H. C. Andersen, Ib Ahnfeldt-Møllerup og Henrik Kragh, VII.

Fodboldmedhjælpere har været: L. Holmblad, VII, og Jacob H. Petersen, VI.

Sportsrubrikken „Sprikken“ er blevet startet og har været redigeret af Kaj Lindholm, VI.

Atletik.

Statuettevinder i den 21. statuettekamp: Chr. Juel Brockdorff. 2634 points.

Den 20. Statuettekamp: Kaj Lykke Sørensen (2893).

Den 19. Statuettekamp: Kaj Lykke Sørensen (2895).

Den 18. Statuettekamp: Peter Petersen (2913).

5. maj-stævnet.

Gruppe I: Lars Foghsgaard VII.

Gruppe II: Lars Kier VI.

Gruppe III: Lars Barner-Rasmussen III.

Gruppe IV: Niels Hemmeth.

Regionsstævnet.

Stævnet blev afholdt i Nykøbing F.

Gruppe I blev nr. 2.

Gruppe II blev nr. 2.

Gruppe IIIa blev nr. 1.

Gruppe IIIb blev nr. 1.

Herlufsholm vandt det samlede stævne, men nåede ikke placering til finalestævnet.

Junior mesterskabet af 1959,
som hvert år vil blive afholdt for skolens yng-

ste klasse, vandtes af: Bernt Anker Olsen.
Nr. 2: Anders Bull Clausen.

Der har været afholdt træningskampe og udtagelsestævner med gl. Herl., Næstved Gymnasium og Sorø Akademi.

Stangsprintstævnet med Sorø vandtes af Herlufsholm.

3,00 m: H. Kragh VII.

2,30 m: Sv. Rønnow.

Idrætsmærkeuddelingen (Trolledag).

Atletik:

G ø y e s k j o l d e t: VII: Lars Foghsgaard, Lars Holmblad, Axel Müller, Mogens Wernberg.

VI: Hans O. Valentiner, Jørgen Linde, Lars Kier, Niels Schreiner Andersen.

V: Gorm Næstholt Jensen.

S ø l v s k j o l d e t: VII: Anders Bøgh Andersen, Ib Ahnfeldt-Møllerup.

VI: Ole Finn Nielsen, Jacob H. Petersen, Ole M. Olsen, Niels Zinglersen, Erik Kamman, Niels Cleve Vest.

V: Jacob Erlangsen, Lars Henning-Jensen, Torben Kirstein, Holger Vilstrup, Torsten Ørnberg.

IV: Gregers Iuel, Gregers Steendahl Christensen, Claus Vagn-Hansen, Jørgen Valentin Schmidt.

B r ø n c e s k j o l d e t: VII: Peter Langhorn.

V: Peter Barner-Rasmussen.

IV: Norman Moltke, Ulrik Danneskiold-Samsøe, Georges Yelkendjoglou.

III: Erik Svarre, Niels Bohr, Martin Møller, Henrik Bencke, Ivar Holck, Svend Rønnow, Ole Lundgren Beck, P. F. Collet, Lars Barner-Rasmussen.

II: Michael Helms, Ulrich Scheel, Finn Gundesen, Kjeld William Nielsen.

Skolerekorder.

Højdespring: Iver Reedtz-Thott 175 cm, Ben Hur match, maj 1942.

Længdespring: Eigil Schack 6,35 m, N. I. F. match 1945.

Stangsprint: Axel Schou 3,50 m, N. I. F. match 1945.

Kuglestød: H. C. Andersen 12,80 m, 5. maj-stævnet 1960.

Spydkast: Peter Petersen 58,33 m, N. I. F. match 1956.

100 m løb: Kaj Lykke Sørensen, 11,2 sek.
Finalestævne 1957.

400 m løb: Gorm Næstholt Jensen 53,9 sek.
5. maj stævnet 1960.
Baneomgang: Poul Kjær 49,8 sek., maj 1939.
4×100 m stafetløb: 46,7 sek.: Peer Storm
Nielsen, Åge Johs. Hansen, Sv. Aage Linde,
Kaj Lykke Sørensen. Finalestævne 1956.

FODBOLD.

Træningskampe for både mellemkolehold
og skolehold er spillet mod andre skoler, Gl.
Herlovianere og H. G.

I kostskolernes pokalturnering 1958—59
blev Herlufholm ikke placeret. I turneringen
1959—60 har Herlufholm foreløbig opnået
2 points.

Fodbold:

Ildrætsmærkeuddelingen (Trolledag).

Sølvmærket: VII: Lars Foghsgaard,
Lars Holmblad, Mogens Wernberg, B. J.

Collet, Jens Hüttemeier, Steen Krabbe,
Henrik Suhr, Peter Rosting.
VI: Niels Schreiner Andersen, Ole Finn
Nielsen, Jacob H. Petersen, Mogens We-
del Heinen, Leif Ahrendt, Søren Holm-
blad, Erik Christoffersen.

Broncemærket: VII: Allan Busck-
Nielsen, Axel Müller.

VI: Hans Otto Valentiner.

V: Bjørn Melgård.

IV: Klaus Bock, Claus Vagn-Hansen, Jør-
gen Valentin Schmidt, Poul Klinkby
Jensen, Niels Agdal, Henrik Steenberg,
Kjeld Folmer Nielsen.

III: Erik Svarre.

II: Michael Helms, Finn Gundersen,
Kjeld William Nielsen.

I: Jesper Ryberg, Lars Skjerbek.

DE VIDENSKABELIGE SAMLINGER

BIBLIOTEKET

Foruden den ældre del af biblioteket på ca.
40.000 bind består samlingen af en nyere, kata-
logiseret bogbestand, som 30. april 1960 ud-
gjorde 10.704 bind, hvilket betyder en tilvækst
på 178 bind.

Hertil kommer den ikke-katalogiserede til-
vækst af tidsskrifter og anden litteratur. Des-
uden findes en særlig børnebogsamling på ca.
250 bind.

I tidsrummet fra 1. maj 1959 til 30. april
1960 har der foruden børnebøger været udlånt
1508 bind.

Bibliotekets tilvækst, hvoraf de med * mær-
kede bøger er gaver, består foruden de løbende
subskriptioner, tidsskrifter, videnskabelige med-
delelser o. l. af følgende:

00. SKRIFTER AF BLANDET INDHOLD. BOG- OG BIBLIOTEKSVÆSEN. MUSEER.

Bogens verden årg. 38—40. Kbh. 1956—58.

(Det) danske Magasin årg. 5. Kbh. 1957.

Danske Studier 1959. Kbh. 1959.

Kirke og Kultur årg. 62 og 63. Oslo 1957—58.

Nordisk tidsskrift årg. 33 og 34. Stkh.

1957—58.

Perspektiv årg. 5 og 6. Kbh. 1957—59.

Vindrosen årg. 4 og 5. Kbh. 1957—58.

Vor viden 1956—57. Kbh. 1956—58

Årsskrift for Herlufsholm 1948—57.

Næstved 1948—57.

Årsskrift for Herlufsholm 1959. Næstved 1959.

Accessionskatalog 1950—52. Register.

Kbh. 1959.

Blæksprutten 1959. Kbh. 1959.

Bogvennen 1959. Kbh. 1959.

Diplen 1959. Næstved 1959.

Gyldendals opslagsbog bd. 4. Kbh. 1960.

Jørgensen, Johannes: Orion over Assisi.

Kbh. 1959.

(Det) kgl. da. Vidensk. Selskab. Oversigt juni
1958—maj 1959. Kbh. 1959.

Kristensen, Tom: Det skabende øje. Kbh. 1956.

*) *Lombolt, Asger: Det kgl. danske Viden-
skabernes Selskab 1742—1942.* Bd. 3.

Kbh. 1960.

Møllgaard, Holger: In tyrannos. Kbh. 1958.

Nationalmuseets arbejdsmark 1959. Kbh. 1959.

Philip m. fl.: Skriftatlas for bogvenner.

Kbh. 1959.

Sangbog for Herlufsholm skole m. fl. 1946 og
1959. Næstved 1946 og 1959.

10. FILOSOFI

*Jersild, Jens: Hvad unge bør vide om homo-
seksualitet m. m.* Kbh. u. å. (1959).

*) *Russell, Bertrand: History of Western Phi-
losophy.* London 1947.

20. RELIGION

Kirkehistoriske Samlinger 7. rk. bd. 3.
Kbh. 1957—59.

Povlsen, Hans: Græske gudesagn. Kbh. 1959.

30. SAMFUNDSKUNDSKAB

Dansk pædagogisk tidsskrift årg. 5 og 6.
Kbh. 1957—58.

Nationaløkonomisk Tidsskrift bd. 95 og 96.
Kbh. 1957—58.

*) *Heckscher, Eli F.*: Svenskt arbete och liv.
Stkh. 1957.

Statistisk årbog 1957 og 1958. Kbh. 1958 og
1959.

37. OPDRAGELSE OG UNDER- VISNING

Aarhus Universitet. Årsberetning 1958—59.
Aarhus 1959.

Acta jutlandica XXXL 1—2. Aarhus 1959.

*) *Berna, Jacques*: Uppfostringssvårigheter.
Stkh. 1954.

Hastrup, Thure m. fl.: Gymnasiets opgave.
Kbh. 1958.

*) Undervisningsvejledning for folkeskolen.
Udg. af minist. Læseplansudvalg. Kbh. 1960.

39. FOLKEMINDER

Bjerregaard, N. P.: Årets arbejde i Ommer-
syssel. (Jyske folkemål nr. 5).

Danmarks folkeminder nr. 69. (Bæksted: Be-
sættelsen i Tisted bd. 1). Kbh. 1959.

40. GEOGRAFI OG REJSER

Geografisk Tidsskrift bd. 54—56.

Kbh. 1955—57.

Grønland. Årg. 1957 og 1958. Kbh. 1957—58.

Danmark.

Aarbog for Historisk Samfund for Sorø amt.
1957 og 1958. Slagelse 1958 og 1959.

Danmarks turistforening. Årbog 1959. Sten-
alderen. Kbh. 1959.

Gads små egnsbøger. Odsherred. Møn.
Kbh. 1959.

Odenrants, Thor August: Nordsjælland og
København i Sommeren 1806. Kbh. 1956.

Trap: Danmark. Storkøbenhavn II. Kbh. 1959.

Andre lande.

Andersen-Rosendal, Jørgen: Fyrster og fester
i Østen. Kbh. 1959.

*) *Anderson, William R.*: Med Nautilus un-
der Nordpolen. Stkh. 1959.

Eskelund, Lotte: Månen vender forkert.
Kbh. 1955.

*) *Gillsäter, Sven*: Öga mot öga. Stkh. 1959

*) *Guppy, Nicholas*: Wai-Wai. Stkh. 1959.

Host, Per: Hvad verden viste mig. Kbh. 1959.

Mielche, Hakon: Canada. Kbh. 1959

Nielsen, Esther Holme: Inch' Allah. Kbh.
1959.

Redlich, Monica: Everyday England.

Kbh. 1957.

Scharfenberg, H.: Under Nordpolens is.

Kbh. 1959.

*) This is Ulster. Belfast u. år.

50. NATURKUNDSKAB

Dansk ornithologisk Tidsskrift årg. 49—51.
Kbh. 1955—57.

Flora og Fauna årg. 61—63. Kbh. 1955—57.

Meddelelser fra Dansk geologisk Forening bd.
13. Kbh. 1955—58. Generalregister til sam-
me bd. 1—5 (1894—1920). Kbh. 1957.

Naturens Verden årg. 1957 og 1958.

Kbh. 1957—58.

Nordisk matematisk tidsskrift bd. 3—5.

Oslo 1955—57.

Danmarks fauna nr. 65. (Muus: Skallus, sæn-
der, blæksprutter). Kbh. 1959.

*) *Disney, Walt*: Vår vän atomen. London
1957.

Gjessing, Gulltorm: Mennesket og kulturen.
Bd. 1—2. Oslo 1953.

Hagerup, Olaf og *Vagn Petersson*: Botanisk
atlas. Kbh. 1956.

*) *le Danois, Edouard*: Fiskar från hela värld-
en. Stkh. 1956.

*) *Munch-Petersen, Jon* og *Gregers Østrup*:
Organisk kemisk syntese. Kbh. 1959.

*) *Newman, James*: Sigma. En matematikens
kulturhistoria. Stkh. 1959.

Noe-Nygaard, Arne: Geologi. Kbh. 1957.

Vor Klode bd. 2. Kbh. 1955.

60. PRAKTISKE FAG

*) *Cameron, Charles S.*: Sanningen om cancer.
Stkh. 1957.

Gyldendals bog om fly. Kbh. 1959.

le Roi, David: Alt om flyvning idag.

Kbh. 1958.

Mielche, Hakon: Ved det yderste hav.

Kbh. 1958.

- *) Præstø amts sygehus. Lægeberetning for 1958.
Næstved 1959.
Weisaupt, Per: Moderne svæveflyvning.
Kbh. 1959.

70. KUNST

- Danmarks kirker. Bornholm. Kbh. 1954.
København bd. 1. Kbh. 1945—58.
Maribo amt bl. 1—2. Kbh. 1948—51.
Tønder amt. Kbh. 1957.
Kragh-Jacobsen, Svend og Kaj Christensen:
25 teatersæsoner. Kbh. 1956.
Vor tids kunst nr. 51, 57—59. Kbh. 1955—58.

79. SPIL. SPORT

- Andersen, P. Chr.* og Vagn Hansen: Olympiadebogen. De olympiske lege 1896—1948.
Kbh. 1948.
Hansen, Gunnar og Vagn Hansen: Olympiadebogen 1948. Kbh. 1948.
Hansen, Gunnar Nu: Olympiadebogen 1952.
Kbh. 1952.
*) *Feiniger, Andreas*: Framgångsrik fotografering. Stkh. 1956.
*) *Flyckt, Yngve*: Pianokonsalter före Mozart. Stkh. 1957.
*) *Hansson, Gustav*: Familjen. Stkh. 1956.
*) *Nilsson, Pål-Nils*: Vi fotograferer landskap. Stkh. 1956.

80. LITTERATUR OG SPROG

- Studier fra Sprog- og Oldtidforskning bd. 66 og 67. Kbh. 1957—58.

- Andersen, Poul*: Fonemsystemet i østfynsk. Kbh. 1958.
Arnholtz og Dal: Danske metrikere. Kommentarer II A og B. Kbh. 1960.
Dal, Erik: Nordisk folkeviseforskning siden 1800. Kbh. 1956.
Essen, O. von: Grundzüge der hochdeutschen Satzintonation. Ratingen 1956.
Hjorth, Poul Lindegaard: Nordsamsisk bøjningslære. Kbh. 1958.
Møller, Kristen: Leksikologi og leksikografi. Kbh. 1959.
Nielsen, Gunhild: Musikalsk accent i Rømø-målet. Kbh. 1959.
*) *Turner, W. J.*: Impressions of English Literature. London 1944.

90. HISTORIE

- Aarbøger for nordisk Oldkyndighed 1954—57.
Kbh. 1955—58.
Historisk tidsskrift (norsk) bd. 38.
Oslo 1957—58.
Nordisk numismatisk årsskrift 1957—1958.
Stkh. 1958.

Andersen-Rosendal, Jørgen: Naar Hvaler slaas. Kbh. 1951.

Bibby, Geoffrey: Spadens vidnesbyrd. Kbh. 1957.

*) *Butcher, Margaret Just*: Mønster i sort og hvidt. Kbh. 1957.

Danmarks Riges Breve 3. rk. bd. 2. Kbh. 1959.
Foss, Erling: På eget ansvar. Kbh. 1958.

*) *Goneim, M. Zakaria*: Den begravda pyramiden. Stkh. 1957.

Grimberg, Carl: Verdenshistorien. Bd. 8—12. Kbh. 1959—60.

Howarth, David: D-dag. Kbh. 1959.

Hæstrup, Jørgen: Hemmelig alliance. Bd. 1—2. Kbh. 1959.

*) *Jacob, E. F.*: Henry V. and the Invasion of France. London 1947.

*) *Johnson, A. H.*: Europe in the Sixteenth Century. London 1932.

*) *King-Hall, Stephen*: Our Own Times, 1913—39. London 1941.

Klindt-Jensen, Ole: Istdidens kunst. Kbh. 1959.

*) *Lewis, Michael*: The Navy of Britain. London 1948.

*) *Lodge, R.*: The Close of the Middle Ages. London 1935.

Maudit, J. A.: 40000 års moderne kunst. Kbh. 1957.

*) *Moorehead, A.*: Gallipoli. Stkh. 1957.

*) *Moorehead, Alan*: Ryska revolutionen. Stkh. 1959.

*) *Quennell, M. & C. H. B.*: A History of Everyday Things in England 1851—1945. London 1945.

*) *Robertson, Charles Grant*: Chatham and the British Empire. London 1958.

*) *Rowse, A. L.*: Henry V. and the Invasion of France. London 1947.

Thistlethwaite, Frank: Eksperimentet Amerika. Kbh. u. å. (1959).

*) *Trevelyan, G. M.*: English Social History. London 1944.

*) *Wakeman, H. O.*: The Ascendance of France. London 1907.

*) *Wilson, J. D.*: Life in Shakespeare's England. Cambridge 1945.

99. PERSONALHISTORIE

- Danmarks adels årbog 1958—60. Kbh. 1959.
- Topstø Jensen, H.: Brevveksling mellem H. C. Andersen og Henriette Wulff. Bd. 1—2. Kbh. 1959—60.
- Nathansen, Henri: Georg Brandes. 2. opl. Kbh. 1950.
- Grundtvig Studier 1959. Kbh. 1959.
- *) Rafn, Eyvind: P. A. Heibergs landsforvisning. Kbh. 1959.
- Olrik, H. G.: Ludvig Holberg. Kbh. 1959.
- Knudsen, Aage: J. P. Jacobsen. Kbh. 1950.
- la Cour, Vilhelm: Vejs ende. Kbh. 1959. (Nielsen, Carl) Carl Nielsens breve. Kbh. 1954.
- Retz, Kardinal de: Erindringer 1—3. Kbh. 1951.
- *) Andersen, Knud Hee: Olfert Ricard. Ungdomsarbejderen. Kbh. 1959.
- *) Crèvecoeur, E. Briand de: Herluf Trolle. Kbh. 1959.

DANSKNORSK-ISLANDSK
SKØNLITTERATUR

- (Det) bedste, de skrev. Kbh. 1958.
- Blixen, Karen: Skæbneanedotter. Kbh. 1958.
- Bojesen, Bo: Dagligt liv i Danmark. Kbh. 1959.
- Claussen, Sophus: Afrodites dampe og andre digte. Kbh. 1959.
- Elkjær, Lis: Værst for Augustus. Kbh. 1959.
- Freuchen, Peter: Larions lov. Kbh. 1959.
- Gudmundsson, Kristmann: Livets morgen. Kbh. 1960.
- Heinesen, William: De fortabte spillemænd. Kbh. 1954.
- Holberg, Ludvig: Ulysses von Ithacia. Kbh. 1958.
- Kjærgaard, Peder Jensen: Goddag igen. Kbh. 1959.
- Kristensen, Tom: Hvad er Heta? Kbh. 1959.
- la Cour, Paul: Udvalgte digte 1928—1951. Kbh. 1951.
- Linnemann, Willy-August: Døden må have en årsag. Kbh. 1959.
- Munk, Kaj: Aldrig spørge, om det nytter. Kbh. 1958.
- Soya: Blindebuk. Kbh. 1956.
- Sælsomme historier. Ved Sigurd Hoel. Kbh. 1959.
- Storm Petersen, Robert: En dyreven. Kbh. 1958.
- Tutein, Peter: Fangstmænd. Kbh. 1959.
- Vesaas, Tarjei: De sorte heste. Kbh. 1960.

UDENLANDSK SKØNLITTERATUR

- Balzac, Honoré de: Far Goriot. Kbh. 1959.
- Caldwell, Erskine: Tobaksvejen. Kbh. 1959.
- Chesterton, G. K.: Father Brown's historier. Kbh. 1958.
- Cronin, A. J.: Grønne år. Kbh. 1960.
- Douglas, Lloyd: Den store fisker. Kbh. 1954.
- Doyle, Conan: Conan Doyles bedste. Kbh. 1959.
- Flicke, W. F.: — de sender til Moskva. Kbh. 1959.
- Goethe: Faust. (Dansk lærerforeningen). Kbh. 1959.
- * Hind, Tage (overs.): Cirklen. Indiske kultursange. 1958.
- Innes, Hammond: Landet Gud gav Kain. Kbh. 1959.
- Kapløb på liv og død. Kbh. 1959.
- Lo-Johansson, Ivar: Soldaten. Kbh. 1959.
- Motley, Willard: Vi stred i mørke. Bd. 1—2. Kbh. 1959.
- Perutz, Leo: Den svenske rytter. Kbh. 1960.
- * Sartre, Jean Paul: Les jeux sont faits. Kbh. 1959. (Le Français pour tous bd. 3).
- Samjatin, Jergenij: Vi. Kbh. 1959.
- Steinbeck, John: Øst for Paradis. Kbh. 1958.
- Wodehouse, P. G.: Hæng i, Jeeves! Kbh. 1951.
- Wodehouse, P. G.: Lad Psmith klare den. Kbh. 1929.
- Endvidere Foreningens Nordens svenske bogpakke, 10 bind.

SKOLEBØGER

- * År og dage. Verdenshistoriske skildringer. Bd. 1—2. Kbh. 1959.
- * Bay, Sv. Aage og Erling Hansen: Vor tro. Kbh. 1960.
- * Brier & Young: The Tortoise part 4. Kbh. 1959.
- * Clausen und Fledelius: Volklied und Poesie des Hainbundes. Kbh. 1960.
- * Dalgaard, Hans: My First English Story book. Kbh. 1960.
- * Dalgaard, Hans: My Second English Story book. Kbh. 1960.
- * Emborg, H. B.: Syng rigtigt efter noder. Kbh. 1959.
- * Gregersen og Nordentoft: Læsning for 7. skoleår.
- * Hansen, Hjørtung, Højgaard Jensen og Rasmussen: Opgaver i fysik til brug ved studentereksamen. Kbh. 1960.

- * *Hastrup* og *Blatt*: Latinsk grammatik. Kbh. 1959.
- * *Houken* og *Stenbjerre*: Elementær tysk grammatik. Kbh. 1958.
- * *Jensen, T. Hoffmann* m. fl.: Læs og skriv rigtigt. Kbh. 1959.
- * *Lund, Erik*: Verdenshistorie. Bd. 2. Kbh. 1959.
- * *Mogensén, Poul*: Indledning til funktionslæren. Kbh. 1959.
- * *Stenz, Chr.*: Sønderjyllands historie. Kbh. 1958.

FYSISK-KEMISK SAMLING

(*Borelli-Møller*).

Til samlingen er anskaffet følgende:

2 Mettler vægte K. 7.

1 Mettler-analysevægt.

1 termometer til \div 200° C.

12 termometre til 110° C.

Fra civilingeniør Langhorn har vi haft den glæde at modtage forskellige elektriske måleapparater og 1 motor.

Til det fysisk-kemiske bibliotek er anskaffet:

Fysisk Tidsskrift.

Populær Mekanik.

Elementa.

Nordisk astronomisk Tidsskrift.

Fra Fysikkens Verden.

Arne Østergaard: Elementær lærebog i regnestokkens brug.

K. A. Jensen: Almen Kemi I og II.

Som gave har vi haft den glæde at modtage:

Jon Munch-Petersen og *Gregers Østrup*:

Organisk kemisk Syntese.

E. Ranche Madsen: Lærebog i Kemi.

DEN GEOGRAFISKE OG NATURHISTORISKE SAMLING

Museet har modtaget følgende gaver:

Jørn Ulrik Sørensen: Afrikansk træprøve.

Torben Pind: Dammusling.

Mineralprøver.

Jesper Ryberg: Flyvende hund, en samling insekter fra Java.

For gaver til skolens bibliotek og samlinger, og for megen venlighed udvist under vore industri-
besøg, samt for stor hjælpsomhed under udarbejdelsen af årsskriftet bringes skolens bedste tak.

Herlufsholm, maj 1960.

V. Borelli-Møller.
